

Splošno izobraževalna
knjižnica

61290 GROSUPLJE
Adamičeva 15

12.11.1977

glasilo organizacije združenega dela Iskra
tovarna baterij Zmaj Ljubljana

ZMAJ

naš glas

1

januar

1977 letnik XII

V tej številki objavljamo:

OB SMRTI DŽEMALA BIJEDIČA

RAZPRAVA O PROGRAMU

NA ŠIROKI RAVNI

NAŠ ODGOVOR

MANDAT SE IZTEKA

AKTIVNOST V ŠENTVIDU

LETNA KONFERENCA SINDIKATA

PROGRAM DELA SINDIKATA

FLUKTUACIJA

PRAZNIK ZMAJA

ELEKTROLITSKI PAPIR

NOVI PRISTOPI

KRVODAJALSKA AKCIJA

BODICE V OGLEDALU

BOLEZEN NAŠEGA ČASA

ŠPORT

IN ŠE DRUGE ZANIMIVOSTI

Izmed vseh športnih dejavnosti je najbolj aktivna ekipa ZMAJ v bowlingu, ki se je uvrstila na drugo mesto v Slovenski ligi

Mestna knjižnica Grosuplje

razprava o programu

Pred pomembno odločitvijo o investicijskem programu so v petek 14. januarja 1977 ob 11. uri predstavniki samoupravnih organov, družbeno političnih organizacij in poslovnih organov organizirali v Zmaju razpravo z namenom informiranja in posvetovanja o izhodiščih nadaljnjega razvoja naše tovarne.

Razprave, ki je potekala v sejni sobi so se udeležili tudi sekretar Mestne konference Zveze komunistov tovariš Vinko Hafner, predsednik Izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana-Center tovariš Samardžija in pomočnik generalnega direktorja SOZD Iskra tovariš Kobe.

Razvoj naše tovarne vsebuje za nas pomembno investicijsko odločitev za nadaljevanje izgradnje nove tovarne v Stegnah, v kateri bomo uvedli nove primarne baterije ter sanirali in modernizirali obstoječo proizvodnjo, je dejal v svojem uvodu predsednik delavskega sveta tovariš Zdenko Kranjac ter na kratko predstavil našo tovarno, nato pa dodal:

Značilnost baterij in njih proizvodnje je predvsem v tem, da skoraj ni države, ki ne bi imela organizirane svoje proizvodnje, ker baterije kot prenosni vir energije omogočajo širokemu krogu prebivalstva neposreden sprejem informacij, kar ima v posebnih

okoljih velik pomen tudi v obrambnem oziru. Iz navedenih razlogov se je proizvodnja tudi pri nas obdržala 50 in več let in ima bodočnost tudi vnaprej.

Ob zaključku je dejal, da od predvidene investicije pričakujemo predvsem naslednje:

- v novih prostorih bo možno uvesti proizvodnjo novih vrst primarnih baterij,
- omogočena nam bo horizontalna širitev proizvodnega programa z osvajanjem lastne proizvodnje delov za baterije,
- omogočena bo normalna rast in razvoj delovne organizacije, ki je bil zdaj prav zaradi prostorske stiske počasnejši kot bi sicer lahko bil,
- omogočeno bo nemoteno uvajanje novosti, boljše organizacija delovnega procesa in ne nazadnje ali predvsem ureditev delovnih pogojev zaposlenih.

Razprava je potekala predvsem v smislu odgovorov in pojasnil na vprašanja gostov, ob zaključku pa je tovariš Vinko Hafner med drugim podprl prizadevanja Zmaja po nadaljnjem razvoju.

Še posebej je poudaril, da moramo k načrtovanju in k pristopu nadaljnje izgradnje pristopiti bolj smelo in energično.

Tovariš Vinko Hafner je prisostvoval polaganju temeljnega kamna za Zmajev objekt v Stegnah 9. decembra 1975, zato si je po končani razpravi še toliko bolj z zanimanjem ogledal končano novo gradnjo, ki so mu jo razkazali predstavniki Zmaja.

My

Bolj smelo in energično nadaljujte z izgradnjo Zmaja, je dejal sekretar MK ZK Vinko Hafner na obisku v Zmaju 14. januarja letos

s tv ekrana

Ljubljanski ZMAJ dobro posluje in uspešno prodaja izdelke, saj ustrezajo vsem mednarodnim zahtevam po kakovosti. Velike težave pa ima z delovnimi pogoji, ki že dolgo ne omogočajo zaščite zdravja in varnosti zaposlenih, zato so se v Zmaju odločili za zidavo nove tovarne.

V prvi fazi so že skoraj dokončali nov obrat v Stegnah, do leta 1979 pa nameravajo tam postaviti popolnoma novo tovarno in opustiti staro ob Šmartinski cesti. Te načrte so predstavniki podjetja orisali sekretarju mestnega komiteja ZK Vinku Hafnerju. Poudarili so, da bo nova tovarna izdelala 57 milijonov ali za 89 odstotkov več baterij kot zdaj in dala na trg nove vrste. Te so Zmajevi strokovnjaki razvili v sodelovanju z inštitutom Jožef Štefan in Strojno fakulteto. Izdelovali jih bodo na domačih strojih, kar bo zelo pocenilo celotno naložbo in tehnologijo. Govorili so tudi o preskrbi s surovinami, povečanju proizvodnje in celotnega dohodka. To so spodbudni načrti, saj temelje na posodobitvi racionalizacij proizvodnje in velikem deležu domačega znanstveno raziskovalnega dela ter tehnologijo. S tem se kolektiv vključuje v razvojno usmeritev ljubljanskega gospodarstva, ki temelji na kakovostnih dejavnostih.

PRVI TV dnevnik v petek 14.1.1977.

Ob smrti

Džemal Bijedić

D Ž E M A L B I J E D I Ć
v Zagrebu 1973 /foto: My/

V tragični letalski nesreči blizu Sarajeva je v torek 18. januarja letos umrl Džemal Bijedić, predsednik zveznega izvršnega sveta Jugoslavije.

O velikem revolucionarju v naši narodnoosvobodilni borbi in o borcu za izgradnjo in nadaljnji razvoj naše socialistične Jugoslavije smo spregovorili tudi v Zmaju na komemorativnem sestanku v proizvodnem obratu v četrtek 20. januarja ob 13. uri.

V spomin na velikega in uspešnega borca, komunista in revolucionarja smo ga počastili z enominutnim molkom.

Večna slava tovarišu Džemalu Bijediću.

mandat se izteka

V skladu s 85. členom statuta tovarne Zmaj je delavski svet na 24. seji dne 10. januarja 1977 razpisal delovno mesto individualnega poslovnega organa - direktorja delovne organizacije tovarne baterij Zmaj.

Sedanjemu direktorju tovarišu Milanu Slemniku, dipl.oec. poteče štiriletna mandatna doba s 1. aprilom 1977.

Na isti seji je delavski svet razpisal tudi vodilno delovno mesto vodje proizvodnega sektorja. Sedanjemu vodji tova-

rišu Bojanu Primožiču, dipl.ing. poteče štiriletna mandatna doba z 20. aprilom 1977.

Razpisni postopek bo opravila komisija v skladu z določili statuta tovarne in Družbenega dogovora o temeljnih kadrovske politike na območju ljubljanskih občin.

V razpisno komisijo so bili imenovani: Brulc Štefan, Smolič Franc, Čamernik Janez, Germšek Simona in Mohorko Venčeslav (zastopa tudi obrat Šentvid).

Tovarna baterij Zmaj samostojna delovna organizacija v SOZD Iskra

Velika Iskrina družina se je s prvim julijem 1973 povečala za še eno, že utečeno tovarno z nad pol stoletno tradicijo - za Tovarno baterij "Zmaj" v Ljubljani. Le-ta se je v ZP Iskra vključila kot samostojna delovna organizacija, od 1. januarja 1975 naprej pa je po takratni reorganizaciji Iskre poslovala kot temeljna organizacija združenega dela v okviru Industrije elementov za elektroniko.

V letošnje leto stopa Tovarna baterij Zmaj v novi organizacijski obliki, kot samostojna delovna organizacija SOZD Iskra. Kako in zakaj - o tem smo se pogovarjali z direktorjem tovarne Milanom Slemnikom in iz tega razgovora izluščili naslednji zapis.

Najbrž so bili dovolj tehtni razlogi, ki so ZP Iskra narekovali zadnjo reorganizacijo konec leta 1974, ko se je morala preosnovati skladno z načeli nove ustave. Čas za njeno preosnovo sicer ni bil prekratko odmerjen,

vendar je spričo obsežnosti in zahtevnosti nalog te preosnove le potekel prehitro in morda je prišlo do oblikovanja delovnih organizacij znotraj SOZD Iskra brez ustreznih ekonomskih in drugih analiz. Ta ugotovi-

tev prav gotovo velja za vključitev Tovarne baterij Zmaj kot TOZD v Industrijo elementov za elektroniko.

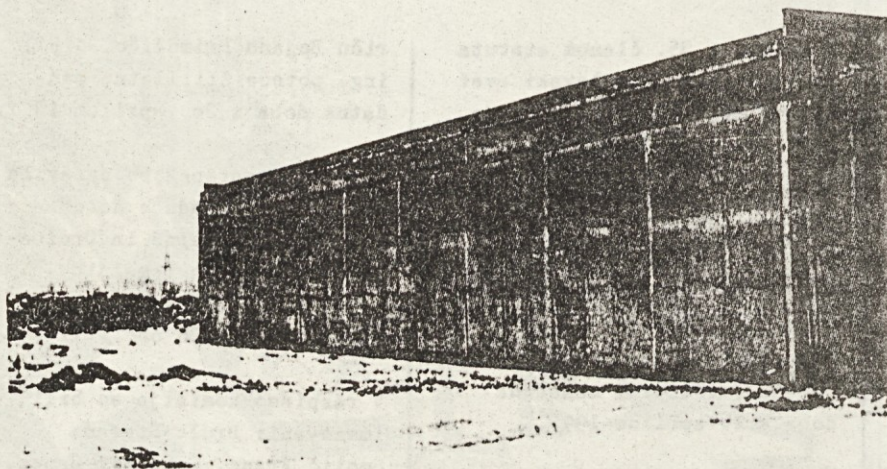
Že v samem začetku Tovarna baterij Zmaj v okviru IEZENi videla možnosti za smiselno dohodkovno povezovanje, vendar se je, da ne bi ovirala izpeljave celotne preosnove ZP Iskra, tedaj strinjala z vključitvijo v to industrijo.

Vse odtlej pa do zadnjih dni aprila preteklega leta so iskali najustreznejši status tovarne, ki bi ustrezal sodobni ustanovni organiziranosti. V obširnih in tehtnih razpravah so se izoblikovala stališča, da je najustreznejša rešitev za Tovarno baterij Zmaj izstop iz Industrije elementov za elektroniko. O tem se je vodstvo tovarne pogovorilo tudi s predstavniki družbenopolitičnih organizacij SOZD Iskra in doseglo soglasje.

Zbori delovnih ljudi so o tem predlogu razpravljali in ga slednjič sprejeli, pri čemer je stekel zakonit postopek za izločitev dotedanje TOZD Tovarne baterij Zmaj iz delovne organizacije IEZE in postopek za njeno ponovno registracijo kot samostojne delovne organizacije v okviru SOZD Iskra.

Razumljivo je v času iskanja najustreznejše oblike organiziranosti sicer beseda tekla tudi o povezovanju tovarne v okviru proizvajalcev kemijskih izvorov energije. Nedvoumno so opravičeni tudi njeni interesi po združevanju na tem področju glede na delitev dela, skupno načrtovanje in usklajevanje razvojnih programov, cenejšo skupno obdelavo tržišča in drugo.

Nedvoumno pa so za tovarno

Neobdelana zunanja stena našega objekta v Stegnah, na katero se bo že v letošnjem letu "naslonila" novogradnja

pomembne tudi možnosti, ki jih ima v okviru SOZD Iskra - možnosti za vpliv in vključevanje v poslovni program elektroindustrije, vključevanje v njena zunanje trgovinska prizadevanja, izraba določenih znanstveno-tehničnih in drugih zmogljivosti SOZD Iskra, kot AOP, instituti, informativni sistem in drugo.

In po zakonu o združenem delu je povezovanje v več SOZD po interesu možno uresničiti.

Dosedanja organiziranost tovarne kot TOZD v IEZE je bila tudi ovira za njeno interno organiziranost. Tovarna ima namreč v šentvidu pri Stični dobro organiziran obrat in tako možnost za oblikovanje dveh temeljnih organizacij združenega dela v Ljubljani in šentvidu pri Stični.

V vsem obdobju razprav in iskanja za tovarno baterij Zmaj najustrežnejše oblike organiziranosti pa nikdar ni bila izražena težnja za izstop tovarne iz SOZD Iskra, kot je bilo pred časom zmotno prikazano tudi v kratki notici v našem listu.

-J.C.-

(Glasilo ISKRA od 15.januarja 1977)

Ponatis "Pojasnila" iz glasila ISKRA številka 4 od 22. 1.1977

Pojasnilo

V zvezi s člankom J.C. "Tovarna baterij ZMAJ - samostojna delovna organizacija v SOZD ZP Iskra", objavljenem v 3. številki glasila ISKRA z dne 15.1.1977, dajemo naslednje pojasnilo:

- 1) "Predstavniki" družbenopolitičnih organizacij SOZD ISKRA niso dali soglasja k takim. najustrežnejši rešitvi za Tovarno baterij ZMAJ (kot trdi citirani članek). Prav tako "predstavniki" niso bili pravočasno informirani ter vključeni v proces izoblikovanja stališč ter ustreznih rešitev v zvezi z reorganizacijo Tovarne baterij ZMAJ.
- 2) "Predstavniki" družbenopolitičnih organizacij SOZD ISKRE so bili o pripravah in izvedbi postopka o izločitvi TOZD Zmaj iz DO IEZE ter organiziranju DO Tovarne baterij ZMAJ informirani šele naknadno, tj. po opravljenem postopku in sprejetih odločitvah na zborih delavcev TOZD Zmaj.
- 3) Družbenopolitične organizacije SOZD ISKRA bodo ocenile in zavzele stališče do postopka in sprejete odločitve o formiranju DO Zmaj v SOZD ISKRA, skladno s sprejetimi tezami za izdelavo samoupravnega sporazuma o združevanju v ZP ISKRA ter odločitvami in določili v sedaj veljavnem samoupravnem sporazumu SOZD ISKRA ter stališči ZK SOZD ISKRA o usklajeni in sočasni akciji ustavne preobrazbe organizacij združenega dela v SOZD ISKRA.

Predsedniki družbenopolitičnih organizacij SOZD ISKRA

Preskar Stane l.r. Čebela Jože l.r. Pavlica Miloš l.r.

Sekretar MK ZK Vinko Hafner si je po obisku v Zmaju v spremstvu direktorja Milana Slemnika ogledal tudi novozgrajeni objekt v Stegnah, kjer je 9. decembra 1975 leta prisostvoval svečani položitvi temeljnega kamna.

Se je kdo vzdržal?

Ko takole sestankujemo, sprejemamo tudi sklepe, za katere se odločamo "za" ali pa smo "proti" in tudi "vzdržimo" se lahko glasovanja.

Prav slednjemu: Se je kdo vzdržal? je namenjeno tole razmišljanje.

Vendar, kaj pomeni nečesa se "vzdržati"? Biti torej v določeni meri "na sredini"? Zame pomeni to, ne imeti lastnega mnenja. To pa je tolikanj bolj nerazumljivo, če o določeni zadevi, za katero se pri glasovanju "vzdržiš" - ne rečeš ničesar in tudi ne poveš - zakaj?

Nihče nima nič proti, če se nekdo o nečem "vzdrži" glasovanja. Vendar bi bilo samo po sebi umevno, da to svojo odločitev obelodani, da pove: O tem pa ne bom glasoval zaradi takih in takih razlogov!

Samo tako bi bilo tudi pravi kajti v našem samoupravnem sistemu se posameznik - Volilec, krajan, občan - ne bi smel obnašati tako, da bi se ogradil in ne bi imel lastnega stališča do nekega vprašanja. Ali pa - povej! - glasujem "za", vendar z določenimi pomisleki.

To naš samoupravni sporazum povsem omogoča. Najbolj nepravilno /ali pa nepošteno/pa bi se bilo ob skrivanju za "se vzdržim" bati "nekoga", ki je na določenem sestanku prisoten.

Če že imamo tako ustaljeno prakso v najrazličnejših samoupravnih strukturah - da se ra-

skupna stališča

Predstavniki družbeno političnih organizacij SOZD Iskra in tovarne Zmaj so se sestali dne 3.2.1977 ter razpravljali o objavljenih člankih v glasilu Iskra "Tovarna baterij Zmaj - samostojna delovna organizacija" v 3. številki in "Pojasnila" v 4. številki glasila, ki sta z ene in druge strani sprožila nezadovoljstvo in ugotovili naslednje:

- dne 3.11.1976 so se sestali predstavniki družbeno političnih organizacij SOZD Iskre in tovarne Zmaj. Na sestanku se je med drugim razpravljalo tudi o izločitvi Zmaja iz DO IEZE. V tem razgovoru so nekateri predstavniki med

drugim podali svoje pozitivno mnenje o tej odločitvi.

- problematika izstopa tovarne Zmaj iz DO IEZE se je reševala predvsem na nivoju DO IEZE, kar je v skladu z zakonom o združenem delu.
- za boljše razumevanje 3. točke "Pojasnila" je dogovorjeno, da si bodo družbeno politične organizacije prizadevale voditi sočasno akcijo ustavne preobrazbe v skladu s sprejetim programom dela družbeno političnih organizacij SOZD Iskra ob celotni preobrazbi Iskre v skladu z zakonom o združenem delu.

zumemo, nismo proti tej tretji "inačici" in - da me ne bi kdo označil za "okorelega" itd. - pa je mnogo manj razumljivo, da tudi na sestankih zveze komunistov, katerim sem neštokrat prisostvoval, nekateri člani glasujejo tako, da se "vzdrže".

V poglavju "Organizacijsko politična vloga zveze komunistov", iz Statuta zveze komunistov Slovenije v 5. členu piše: "Organizacija ali organ zveze komunistov lahko sklene, da se morajo člani pred glasovanjem opredeliti o vprašanju, o katerem glasujejo. Član zveze komunistov se lahko vzdrži glasovanja, vendar mora svoje mnenje obrazložiti. Organizacije in organi zveze komunistov se

lahko izrečejo o utemeljenosti vzdrževanja pri glasovanju..."

Komunisti torej ne bi smeli poznati besedic "se vzdržim". Povsem nekaj drugega pa je, če o posameznih rečeh niso dovolj obveščeni in se pač ne morejo opredeliti. Takim ugotovitvam se tudi lahko drugače streže: "Zahtevamo dodatna pojasnila in obrazložitve!"

Brez mnenja - takega ali drugačnega - pač ne moremo biti. Sicer se mi zdi, da bi tako ravnanje že malce dišalo po oportunistu

Iz Metalurga

na široki ravni

O našem investicijskem programu so med drugim razpravljali tudi na zboru delovnih ljudi in sicer v Šentvidu 18. januarja in v Ljubljani 20. januarja 1977.

Direktor Zmaja Milan Slemnik je že v uvodu dejal, da je dokumentacija za nadaljevanje investicijske izgradnje izdelana in vsebuje ekonomski, tehnološki in gradbeni del. Po tej investiciji bo naš objekt v Stegnah takšen, da bo možno preseliti celotno proizvodnjo in službe s Šmartinske ceste v Stegne. Seveda pa so, kot je poudaril, v sklopu tega programa tudi investicije za obrat v Šentvidu, kajti program Zmaja je enoten program. Za celotno investicijo pa moramo zbrati 5 milijard S din.

Primožič Bojan, vodja proizvodnega sektorja pa je med drugim povedal, da je bil investicijski program izdelan v Iskra - Invest servisu v sodelovanju z našimi strokovnjaki, dočim je bil tehnološki del skoraj v celoti izdelan doma in za katerega je bila osnova no-

va izvedba tehnološkega programa za alkalne baterije.

Projekt novogradnje bo končan predvidoma do sredine meseca februarja, zatem pa bomo iskali vsa potrebna soglasja. Na obstoječi objekt smo jih sicer že dobili, vendar gre sedaj za spremembo namembnosti objekta, zato jih je potrebno znova dobiti. To pa bo, kot predvidevamo, opravljeno do konca marca.

Obstoječi objekt, kot nam je že znano, meri 2.050 kvadratnih metrov, zdaj pa bi šli v izgradnjo novih 3.870 kvadratnih metrov.

Slišati je bilo tudi, kaj bomo proizvajali v Stegnah in kaj v Šentvidu. Za obrat v Šentvidu je v investicijskem programu vključeno tudi odpraševanje pri mlinu, rekonstrukcija baterij 2R lo in zapiranje baterij z ultrazvokom.

Sicer pa je o vsem tem razpravljjal tudi delavski svet na seji 10. januarja letos, prav tako izvršni odbor sindikata, osnovna organizacija ZK in mladine. My

praznik zmaja

Še mesec dni in praznovali bomo 8. marec, dan žena in praznik podjetja. Praznovali bomo torej na naš tradicionalen način, kot je bilo slišati na seji osnovne organizacije sindikata. Pri tem pa je treba še posebej poudariti, da ne gre zgolj za praznovanje dneva žena, ki naj bi se prevesilo v izmalicevanje pomembnosti praznika naše žene, matere, borke v NOB in o čemer je slišati največkrat zadnje dni pred praznikom, temveč gre Zmaju še za drug, prav tako pomemben vsakoletni jubilej, ki pri nas slučajno sovpada z 8. marcem. Saj je prav v mesecu marcu pred 54. leti bila ustanovljena v Ljubljani tovarna baterij in zato in tudi zaradi pretežne večine zaposlenih žensk smo se še pred leti odločili, da 8. marca beležimo tudi praznik ZMAJA.

Ta dan kot že lo let dozdej bomo nagradili delavce, ki v Zmaju dopolnjujejo lo in 20 letno delovno dobo, obenem pa bodo nagrajeni tudi nekateri delavci za uspešno in prizadevno izvajanje vsakodnevnih nalog.

V odbor za praznovanje 8. marca so bili imenovani Smolič Franc, Orožim Tone, Petavs Maks, Mayer Marijan, Hren Jože, Erbežnik Lado in Vardjan Mara.

Odbor se je že sestel in izdelal osnovne smernice za izvedbo praznovanja, vendar ob zaključku redakcije glasila 31. januarja še nismo uspeli zvedeti za podrobnosti kot tudi za lokacijo proslave. Omenimo le to, da je pred proslavo načrtovan ogled našega objekta v Stegnah. My

Ob lanskem praznovanju na Polževem

aktivnost v šentvidu

USTANOVNA KONFERENCA OZSM V ŠENTVIDU PRI STIČNI

V zgodovinskih interesih delavskega razreda in njegovi borbi za uresničevanje revolucionarnih ciljev in razvijanje socialistično - samoupravnih interesov so vsebovani bistveni interesi mlade generacije. Zato idejno - politična usmeritev ZSM temelji na programskih smotrih ZKJ kot vodilni idejno-politični sili delavskega razreda in jugoslovanske samoupravno-socialistične družbe.

Referat Azem Vlasija na 9.kongresu ZSMJ

18. januarja 1977 je bila v menzi tovarne Zmaj - obrat Šentvid pri Stični ustanovna konferenca OZSM. Ustanovni konferenci so prisostvovali tudi direktor Slemnik Milan, vodja obrata Hren Jože, sekretar Občinskega komiteja ZSM Grosuplje Blaž Malnar ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij obeh obratov.

Osnovna organizacija sindikata je izvolila iniciativni odbor, ki je proučil pogoje in možnosti za ustanovitev OZSM. V iniciativnem odboru so sodelovali: predsednik Zadel Peter, člani Kozlevčar Franc, Matič Silva, Vojšček Milka in Korelc Tončka. Ugo-

tovili so, da so pogoji za ustanovitev OZSM, saj je v tem obratu veliko številno mladih delavcev in delavk, ki do sedaj niso bili povezani. OZSM bo trdno povezala stališča in interese mladih ter tako veliko prispevala k ugodni družbenopolitični klimi v tovarni.

Ustanovno konferenco OZSM je kot delovni predsednik vodil tovariš Zadel Peter. Kot predsednik iniciativnega odbora je podal poročilo in predlagal predsedstvo OZSM. Za predsednika je bil izvoljen tovariš Kozlevčar Franc, ostali člani predsedstva pa so: tajnik Zadel Peter, blagajnik Strnad Lizika ter

član Zorc Anica. Delegat osnovne organizacije na OK ZSM Grosuplje je tov. Kozlevčar Franc. Delovni predsednik je v nadaljnjem poročilu razgrnil ter razložil program dela osnovne organizacije. V prvi vrsti je poudaril, da bo osnovna organizacija poskušala čim večje število mladih, ki jih je sedaj 27, kadrovati v MDA, saj bodo s tem uspešno rešili močno prisoten kadrovski problem, ki je prisoten v tej novi OZSM. Prostovoljno delo mladih postaja v Sloveniji vse bolj zanimiva oblika delovanja in družbenega angažiranja mladine, kar nam kažejo podatki o interesu mladih za sodelovanje na zveznih akcijah v Sloveniji in drugih republikah, vse več akcij za izgradnjo družbenih objektov pa organizirajo mladi tuvi v občinah, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. V primerjavi z letom 1973 je bilo takšnih akcij v letu 1974 dvakrat več, prav toliko pa se je povečalo število brigadirjev na zveznih mladinskih delovnih akcijah.

Na lokalnih akcijah mladi s prostovoljnimi delom grade pomembne družbene objekte: ceste, vodovode, športna igrišča, urejajo prostore za družbeno delovanje ali za delovanje posameznih društev in skupin, spominske parke itd. Na zveznih delovnih akcijah pa grade pomembne družbene objekte, predvsem v Sloveniji pa je na akcijah prisoten moment solidarnosti in humanosti, ki se izraža v pomoči nerazvitim področjem Slovenije. Prav v tem je tudi eden od bistvenih elementov za tako povečano zanimanje, ki predstavlja pomembno obliko družbenega angažiranja mladih.

Z ustanovne konference osnovne organizacije zveze socialistične mladine v obratu ZMAJ v Šentvidu 18.I.1977

Mesec mladosti mladina še posebno svečano in lepo proslavlja, prav temu pa bo osnovna organizacija namenila še posebno pozornost. V sodelovanju z Občinsko konferenco ZSM Grosuplje in ostalimi osnovnimi organizacijami bodo pripravili športna in kulturna srečanja mladih.

Že samo s tem, da je v obratu pričela z delom osnovna organizacija ZSM se družbeno političnemu življenju odpirajo nove možnosti, saj se bodo mladi aktivno vključevali v delovanje vseh samoupravnih organov tovarne.

V svojem programu pa mladi niso pozabili še na ostala področja, kjer se mladina lahko aktivno vključi. Predvsem so poudarili pomembnost idejnopolitičnega izobraževanja, SLO in športa.

V imenu vodstva tovarne in v imenu obrata Ljubljana je prisotne pozdravil direktor Slemnik Milan. Poudaril je, da je ustanovitev osnovne organizacije med drugim odraz sedanjega družbenopolitičnega trenutka in nov prispevek mladih k uresničevanju zakona o združenem delu. Istočasno bo osnovna organizacija veliko prispevala k nadaljnjem uspešnem razvoju družbeno politične klime v Šentvidu, saj vemo, da je marsikatera akcija spodletela samo zaradi slabe politične osveščenosti in nasedanja raznim provokatorskim in anarhističnim elementom. Nadalje je mladim iz Šentvida obljubil vso moralno in materialno pomoč pri njihovem vsestranskem delu.

V imenu vodstva obrata Šentvid je mladince pozdravil tov. Hren Jože. Tudi on je poudaril pomembnost osnovne organizacije, saj je v tovarni veliko število mladih, ki sedaj niso organi-

Franc KOZLEVČAR

Predsednik osnovne organizacije Zveze socialistične mladine v obratu Šentvid je KOZLEVČAR Franc. Rodil se je 15.9.1950. V tovarni Zmaj v Šentvidu je zaposlen kot struger-ključavničar že dve leti in pol. Je marljiv in vesten delavec ter dober tovariš. Svoje moralno politične kvalitete in nazor je večkrat pravilno usmeril predvsem v delovanju v osnovni organizaciji sindikata in svetu za medsebojna razmerja tovarne.

Po končani ustanovni konferenci smo ga naprosili, da nam nekaž pove o prihodnjih nalogah OZSM:

"Zavedamo se, da nas čaka trdo in naporno delo, saj dosedaj mladi v Šentvidu nismo bili organizirani na ustrezen način. Verjetno

zيرانo izražali svojih problemov in iskali rešitev, saj niso bili povezani in so se tako njihovi predlogi "izgubili".

V imenu družbenopolitičnih organizacij tovarne je osnovno organizacijo pozdravil tov. Petavs Maks. Podčrtal je pomembnost kadrovanja mladih v MDB, saj bodo s tem rešili tudi močno prisotno kadrovsko problematiko. Povdaril je pomembnost sodelovanja z OZSM v Ljubljani in na nivoju ZP Iskra. Prav tako bo potrebno posvetiti veliko pozornost sodelovanju z OK ZSM

bomo imeli največ problemov s sposobnimi kadri. Pri svoji kadrovski politiki se bomo nanašali predvsem na OK ZSM Grosuplje in na lasten kader, ki ga bomo vzgojili v samoupravnih organih, MDA in drugod. Že samo dejstvo o ustanovitvi osnovne organizacije in vsestranski podpori samoupravnih, poslovnih in družbeno političnih organov pa nam daje navdih za uspešno delo."

Maks Petavs

Grosuplje predvsem na področju idejno političnega izobraževanja.

Nadalje so osnovno organizacijo pozdravili še sekretar OK ZSM Grosuplje, tov. Blaž Malnar, osnovno organizacijo je pozdravil še predstavnik OO sindikata Šentvide in urednik glasila Naš glas.

Po končani ustanovni konferenci je bila zakuska, ki jo je pripravila OZSM v sodelovanju z OO sindikata.

Maks Petavs

letna konferenca sindikata

Na delovno soboto 22. januarja letos smo se ob 13. uri zbrali v proizvodnem prostoru z namenom, da pregledamo dosežanje dejavnost osnovne organizacije sindikata v Zmaju za minulo leto.

Slišali smo poročilo predsednika, blagajnika, nadzornega odbora ter sprejeli tudi program dela za tekoče leto. Žal, je naše ozvočenje "molčalo", zato je bilo slišati negotovanje, ker prisotni niso v celoti slišali in razumeli poročila. Zato bi kazalo v prihodnje poročilo razmnožiti, izobesiti na oglasne deske in še kam, kajti le tako bi se lahko ustrezno pripravili na diskusijo, ki jo tokrat ni bilo. Prav je, da na tem mestu skoraj v celoti objavimo poročilo predsednika kot tudi program dela.

Ugotavljamo, da se je izvršni odbor sindikata pri svojem delu držal sprejetih smernic za leto 1976. in v glavnem uspel realizirati vse načrtane naloge, je dejal predsednik IOOS tovariš Milan Jakomin in nadaljeval:

Zavzemali smo se za izvajanje načrtane stabilizacijske politike, za dvig produktivnosti in večji dohodek. To nam je ob sodelovanju celotnega kolektiva tudi uspelo.

Pri aktiviranju subjektivnih sil v kolektivu pa ugotavljamo, da smo kljub nekaterim skupnim akcijam, premalo sodelovali z osnovno organizacijo ZSM in jim pomagali pri njihovi uveljavitvi. Čutili smo tudi pomanjkanje političnega delovanja v šentvidu, zato je ena od prvih nalog ustanovitev mladinske organizacije in njeno aktiviranje ter tesnejše sodelovanje med obema IOOS - predvidevamo možnost ustanovitve sindikalne konference.

Pri sprejemanju internih aktov je sindikalna organizacija aktivno sodelovala in so bili le-ti sprejeti po predhodni obravnavi s pripombami delavcev, ki so bili v večini primerov upoštevane. Sporazumu so bili sprejeti z osebnim izrekanjem delavcev in je bila na ta način zagotovljena visoka stopnja demokratičnosti, kar nam je včasih zavleklo postopek sprejemanja.

Člani IO so redno informirali delovne skupine o pomembnejših akcijah v kolektivu, vendar ugotavljamo, da so bila njihova stališča še vedno pre malo prisotna na zborih delavcev.

V skladu z določili družbenega dogovora o kadrovske politiki je sindikat sprejemal kadrovanje vodilnih delavcev, zastopal delavce pri uveljavljanju pravic iz združenega dela pred samoupravnimi organi, posebno pomembno vlogo pa je odigral pri evidentiranju kandidatov za samoupravne organe, delegacije v Iskri, SIS in DFS.

Več med člani IO sindikata in delovnimi skupinami je bila vzpostavljena, ugotavljamo pa, da bi delo potekalo še boljše, če bi imeli v tovarni organizirane sindikalne skupine.

Organizirali smo nakup vstopnic za kulturne prireditve pri čemer ugotavljamo, da je bil obisk slab.

Na področju rekreativne dejavnosti ni bilo veliko storjenega. Ta se je omejevala na streljanje, kegljanje, plavanje in šport. Še vedno nismo dosegli množičnosti, saj se v navedenih športih udeležuje le ožji krog delavcev.

Naše počitniške kapacitete so ostale enake kot v letu 1975, delavci pa so ponovno opozorili na nujnost razširitve naših kapacitet v Bašaniji.

Samoupravne razmere

Groba ocena funkcioniranja delegatskega sistema znotraj tovarne je zadovoljiva, vendar obstoja še vedno razhajanje med zapisano vlogo delegata in njegovim dejanskim delovanjem v delovni skupini, ki jo predstavlja in v samoupravnem organu, kjer deluje in prenaša stališča svoje skupine. Vzrokov za takšen razkorak je več, naj navedemo le nekatere:

- delegati nimajo dovolj izkušenj, zato bi jim morali preko raznih oblik dopolnilnega izobraževanja, nuditi

Milan JAKOMIN

predsednik osnovne organizacije sindikata v Zmaju podaja poročilo

- ustrezna znanja o delovanju delegatskega sistema,
- nekateri delegati opravljajo svoje poslanstvo še vedno bolj v svojem imenu in ne v imenu skupine, ki jo zastopajo (pred sejami ne iščejo mnenja svoje skupine, niti je ne obveščajo o sklepih samoupravnega organa),
- gradivo za seje samoupravnih organov se še vedno prepozno posreduje delegatom, saj ni redek primer, ko delegati po posameznih točkah dnevnega reda prejema gradivo na sami seji in o tem sklepajo, ne da bi imeli stališče svoje skupine,
- včasih delegati nimajo možnosti, da bi sklicali skupino in se ustrezno posvetovali.

Kljub problemom, ki se še pojavljajo na tem področju pa lahko mirno trdimo, da je delegatski sistem pognal v naši tovarni močne korenine in si pridobil svoje pravo mesto in zaupanje med delavci. Da je tako, nam kažejo vse razprave o pomembnih odločitvah v tovarni. Delovna skupina postaja vse

bolj temeljna samoupravna celica, kjer se oblikujejo mnenja, delegat pa vez med delegatsko bazo in organom odločanja.

Na kratko se moramo ustaviti tudi pri delovanju delegatov in delegacije v samoupravne interesne skupnosti in za zbor združenega dela. Ugotavljamo, da te delegacije niso opravile zaupane naloge. Delegati so se redko posvetovali s svojo delegatsko bazo. V sfero odločanja so prenašali svoje mnenje ali v najboljšem primeru mnenje celotne delegacije. Ocenjujemo, da je na tem področju potreben vspodbuden premik.

Izvajanje stabilizacijskega programa

V tovarni smo sprejeli stabilizacijski program že v letu 1975, ki je široko in dolgoročno zastavljen, zato nam je služil kot podlaga in usmeritev za celotno delovanje v letu 1976 in bo kot tak aktualen tudi v prihodnje. Ugotavljamo, da smo se uspešno držali načrtanih smernic, čeprav je prihajalo tudi do občasnih odstopanj.

Kljub dokaj težkim razmeram v preteklem letu smo uspešno gospodarili, kar pa nas ne sme uspavati. Naše rezultate bomo morali še izboljšati, saj nas čaka izredno pomembna naloga - gradnja nove tovarne, ki bo od vseh nas zahtevala maksimalno učinkovitost. V letu 1977 bomo morali več

narediti na izvozu, v večji meri dvigniti produktivnost dela, delovno disciplino in odgovornost za opravljeno delo.

Delovna disciplina

V preteklem obdobju je bilo na samoupravnih organih večkrat govora o disciplini v tovarni.

Delovna disciplina močno vpliva na produktivnost in dohodek tovarne ter predstavlja tudi barometer notranje čvrstosti in povezanosti kolektiva. Povečana nedisciplina vpliva tudi na procent najrazličnejših izostankov z dela in ne nazadnje tudi na procent fluktuacije. V tem obdobju je bilo največ kršitev delovnih obveznosti zaradi zamujanja in izostajanja z dela, uživanje alkohola, odklonitve delovnih nalog in drugih. IOOS je razpravljal o posameznih kršilcih in zavzel tudi svoje stališče. Menimo, da bi boljša informiranost prispevala k zmanjšanju števila kršitev. Šele potem, ko delavci dobro poznajo cilje tovarne in jih sprejmejo za svoje, začne padati tudi število kršitev.

Varstvo pri delu

Dosledno uveljavljanje določil republiškega zakona o varstvu pri delu je za našo tovarno še posebnega pomena, saj se proizvodno delo opravlja v dokaj težkih delovnih pogojih. Največjo ovaro predstavljajo zastareli proizvodni prostori, slaba klimatska ureditev, velik ropot, prekomerna zaprašenost in delo s škodljivimi snovmi. Ugotavljamo, da je število nesreč v zadnjih letih dokaj konstantno. V letu 1976 je bilo odločno premalo storjenega za izboljšanje delovnih pogojev in izobraževanje delavcev, saj še vedno velja, da je nepoučenost glavni vzrok nesreč pri delu. Nesrečam pri delu moramo posvetiti večjo pozornost tudi s človeškega in ekonomskega vidika. Naša stalna skrb mora biti, da ohranimo zdravega in sposobnega človeka in ne nazadnje zmanjšamo stroške zaradi nesreč pri delu.

/naslednja stran/

/s prejšnje strani/

konferenca sindikata

Inventivna dejavnost

Uveljavljanje novih elementov tehničnega in tehnološkega razvoja v delovni proces je tudi za našo delovno organizacijo usodnega pomena. Iskanje novih tehničnih možnosti in racionalnejših delovnih postopkov pomeni za člane delovne skupnosti dodatno obremenitev. Brez zavestnega spodbujanja in usklajevanja inventivne dejavnosti se nove ideje in rešitve pojavljajo slučajno. V letu 1976 smo zainteresirali delavce za večjo inventivno dejavnost, vendar je treba sistem vzpodbujanja in stimuliranja inventivne dejavnosti še dopolniti, saj nam to omogoča korak s svetovno tehnologijo in vedno večjo diferenciacijo z drugimi baterijskimi proizvajalci v Jugoslaviji. Še vedno pa ugotavljamo, da je čas med podanim inventivnim predlogom in njegovo realizacijo v praksi predolg in da je potrebno stalno negovati in dograjevati sodelovanje in povezavo med razvojnim in proizvodnim sektorjem.

Srednjeročni plan razvoja delovne organizacije

Sredi preteklega leta smo na zborih delavcev sprejeli srednjeročni plan razvoja naše delovne organizacije za obdobje 1976-80. Moramo ugotoviti, da je bil ta izredno pomemben akt sprejet po hitrem postopku in tako ni bilo dovolj možnosti za temeljito razpravo v družbeno političnih organizacijah in na delovnih skupinah. Naša naloga je, da resno spremljamo njegovo uresničeva-

nje, saj se naš plan vgrajuje v celotni plan družbenega razvoja v Sloveniji. Od izvršitve posameznih nalog bo odvisna tudi uresničitev skupno postavljenih ciljev.

Podpisovanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov

V preteklem letu smo na delavskem svetu in zboru delavcev obravnavali in sprejeli 29 samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov.

Zavrnilo pa smo naslednje sporazume:

- SS o temeljih plana razvoja letališke mreže v SRS za obdobje 1976-80,
- SS o pokrivanju izpadlega transportnega dohodka v ŽTP Ljubljana za obdobje 76-80,
- SS o ustanovitvi skupnosti za rekreacijo in oddih ZP Iskra,
- SS o nadomestilu v letu 1975 izpadlih transportnih dohodkov v ŽTP Ljubljana.

Ocenjujemo, da bi v prihodnje morali prepustiti delavskemu svetu večje pristojnosti pri sprejemanju teh samoupravnih sporazumov.

Izvajanje nalog sindikata na področju kadrovske politike

Večjo produktivnost dela je mogoče doseči ob stalno rastoči tehnični opremljenosti de-

la, predvsem z večjim in celovitejšim znanjem ter upoštevanjem celote človekovih bioloških, psiholoških, socioloških in ekoloških komponent, ali drugače rečeno: z večjo humanizacijo dela. Kadrovska politika predstavlja vedno pomembnejšo sestavino življenja in dela v temeljni organizaciji združenega dela. Kadrovska politika je neločljivi sestavni del samoupravne, razvojne in poslovne politike organizacije združenega dela.

Delavci v procesu sprejemanja in realiziranja kadrovske politike vedno bolj postajajo nosilci idej, kot predlagatelji ukrepov, kot kontrolorji izvajanja, kot izvajalci sklepov in ne mazadnje kot nosilci dolžnosti in odgovornosti. Stališča in mnenja družbenopolitičnih organizacij pri oblikovanju kadrovske politike so v tovarni izredno zaželjena in upoštevana. Moramo ugotoviti, da sindikat v preteklem obdobju ni odigral tiste vloge, pri kreiranju kadrovske politike, kot bi jo v tovarni pričakovali. Še vedno obstoja delni razkorak med zapisano in dejansko vlogo sindikata na tem področju.

Obveščenost delavcev

Ko govorimo o funkcioniranju

Z letne konference sindikata v Zmaju 22. januarja 1977

delegatskega sistema, ne moremo mimo vloge in pomena informiranosti delavcev v pogojih samoupravljanja.

Na splošno lahko ugotovimo, da večina delavcev izjavlja, da je ustrezno informirana, vendar so iz odgovorov vidne še številne pomanjkljivosti. Informacije niso pravočasne, niso dovolj razumljive, ne dajejo možnosti alternativnega opredeljevanja. V tem času so bile uveljavljene naslednje oblike informiranja delovnih ljudi:

- interno glasilo tovarne
- glasilo Iskre
- oglasne deske
- informiranje na delovnih skupinah
- javnost sej samoupravnih organov
- zvočnik, bilten ...

Še vedno pa ugotavljamo, da delavci najbolj pogosto zvedo za neko informacijo "od drugih". Takšen neformalen način informiranja pa skriva številne nevarnosti, saj so v samoupravnem sistemu informiranja možne samo resnične, celovite, sprotno in razumljive informacije, kot to pove že sama ustava.

V bodoče bi morali predvsem natančno analizirati informativno dejavnost v tovarni in izdelati ustrezen upravljalno informacijski sistem.

Delitev osebnih dohodkov in urešničevanje določil sindikalne liste

V letu 1976 smo sprejeli samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke. S tem smo našo interno delitev sredstev za osebne dohodke prilagodili določilom samoupravnega sporazuma elektrokovinske industrije Slovenije. Nov sistem

delitve osebnih dohodkov smo uveljavili po temeljiti razpravah na delovnih skupinah. Danes ugotavljamo, da sprejeti sistem ni najboljši, da ima še nekatere pomanjkljivosti a vseeno predstavlja bistven korak naprej v izgradnji stimulativnega sistema nagrajevanja. V bodoče bomo morali v sistem vgrajevati takšne instrumente, ki bodo na vseh delovnih mestih v večji meri postavljali v odvisnost višino osebnih dohodkov napram rezultatu dela, pri čemer bomo morali poleg količine, upoštevati tudi delavčevo gospodarnost in kvaliteto dela.

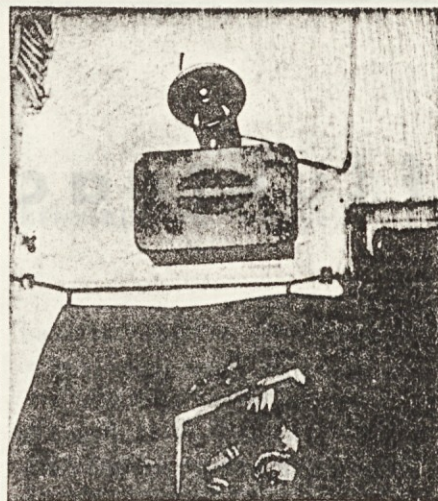
Po podatkih za devetmesečno obdobje smo prekoračili dovoljeno maso za 4.316.314 din ali za 31 %. Zaradi ugodnih rezultatov gospodarjenja v zadnjih treh mesecih preteklega leta pa bo prekoračitev za celo leto minimalna.

Znano je, da je sporazum elektrokovinske industrije eden od najslabših in ga je sindikat potrdil silom prilik. Dali smo vrsto pripomb že na sam osnutek, ki žal niso bile upoštevane. Nujno bi bilo pokreniti akcijo, da se s spremembami odpravijo pomanjkljivosti sporazuma elektrokovinske industrije Slovenije.

Povdariti moramo, da smo določila sindikalne liste za leto 1976 v celoti uveljavili v našem samoupravnem sporazumu, za kar se bomo zavzemali tudi v letu 1977.

Izobraževanje samoupravljalcev

Izobraževalne akcije morajo biti ustrezno načrtovane, celotno izobraževanje pa mora biti odraz potreb gospodarjenja v organizacijah združenega dela. V letu 1976 je bilo premalo poudarka na izobraževanju samo-

Vedno več pripomb na neustrezno ozvočenje - tudi na letni konferenci sindikata

upravljalcev in članov družbenopolitičnih organizacij. V letu 1977 moramo temu problemu posebej prisluhniti, saj bo le dobro informiran delavec lahko uspešen samoupravljalec.

Nekatere druge akcije

Na koncu želim opozoriti še na nekatere pomembnejše akcije pri katerih je sindikat odigral pomembno vlogo:

- uspešno smo organizirali razpravo o osnutku zakona o združenem delu in se s svojimi predlogi vključevali tudi v integracijska prizadevanja tovarne (tako znotraj Iskre, kot z drugimi proizvajalci baterij),
- aktivni in uspešni smo bili pri pripravah na samoprispevek II,
- vodili smo akcijo za vpis posojila za ceste pri čemer ugotavljamo, da je rezultat sicer zadovoljiv, a bi lahko bil znatno boljši,
- uspešni smo bili tudi pri organiziranju pomoči za Posočje.

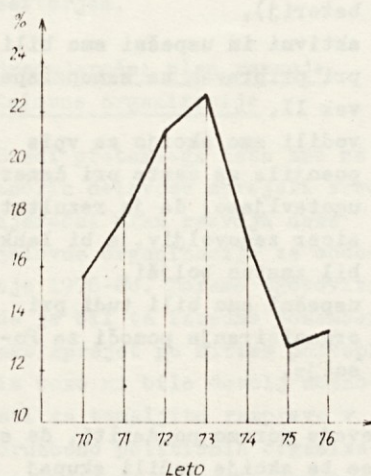
Seveda moramo poudariti, da smo vse te akcije vodili skupaj z mladino in zvezo komunistov.

fluktuacija

FLUKTUACIJA v letu 1976

Kot je že znano, je fluktuacija lahko pozitivna ali negativna. Pozitivna je v primerih, ko odhajajo nadštevilni, nesposobni ali neizkoriščeni kadri, negativna pa so vsi ostali odhodi delavcev, ki zapuščajo delo zaradi različnih vzrokov. Med temi vzroki so tudi takšni, na katere ne moremo vplivati (odhod v JLA ali zapor, upokojitev, smrt, preselitev). Visoka fluktuacija je negativen pojav in ko se pokaže, je potrebno analizirati vzroke odhodov in jih odpravljati.

V naši tovarni je bila fluktuacija lansko leto 13,54 %. Iz tabele je razvidno, da se fluktuacija v zadnjih letih umirja. V zadnjem letu je nekoliko višja, vendar to še ne predstavlja problema.

Leto	Stopnja fluktuacije
1970	15,61 %
1971	17,98
1972	21,36
1973	22,71
1974	16,91
1975	12,92
1976	13,54

Povprečno število zaposlenih v letu 1976 je 421, kar je za 2,68 % več kot v letu 1975.

Na novo je prišlo 73 ljudi, odšlo pa 57. Vzporedno s povečanjem števila zaposlenih se običajno tudi fluktuacija zviša. Intenzivnost fluktuacije v primerjavi z letom 1975 se je v letošnjem letu povečala za 0,62 %

Običajno je fluktuacija najvišja v prvih mesecih leta ter v jeseni in tako je bilo tudi v preteklem letu.

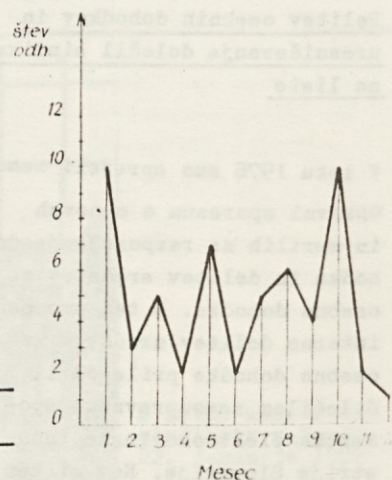
Mesec	Število zaposlenih	Število prihodov	Število odhodov
I.	415	8	10
II.	417	5	3
III.	416	6	5
IV.	420	5	2
V.	418	5	7
VI.	418	2	2
VII.	415	2	5
VIII.	423	14	6
IX.	425	6	4
X.	422	7	10
XI.	428	8	2
XII.	432	5	1
Skupaj		73	57

Največ odhodov je bilo iz neposredne proizvodnje, kar je razumljivo glede na število zaposlenih in pogoje dela.

Obrat Sektor	Štv. odhodov
Obrat Ljubljana	32
Obrat Šentvid	7
Tehn.razv.sektor	5
Marketing	4
Obrat vzdrževanja	4
Fin.rač.sektor	2
Pravna služba	1
Vodstvo	1
Spl.kadr.sektor	1
Skupaj	57

Vidi se, da je v ljubljanskem obratu v primerjavi s šentvidskim, dokaj visoka fluktuacija. To lahko obrazložimo s tem, da je Ljubljana center, kjer delavec sorazmerno lahko dobi zaposlitev in s tem hitreje odloča za menjavo organizacije, prav tako prihajajo v Ljubljano številni delavci iz drugih republik, ki kmalu zapuščajo delovna mesta zaradi neurejenih stanovanjskih in družinskih razmer.

Če od skupnega števila odštejemo odhode, na katere

ne moremo vplivati in odhode delavcev, ki so bili v delovnem razmerju za določen čas, dobimo stopnjo fluktuacije 10,45 % (čista fluktuacija).

Načini prenehanja delovnega razmerja	Število odhodov
Na lastno željo	24
Sporazumno	15
Upokojitev	8*
Delovno razmerje za določen čas	3*
Odhod v JLA	2*
V poskusni dobi	3
Kršitev del.obveznosti	1
Premestitev iz Šentvida	1
Skupaj	57

prenehanja na katera ne moremo vplivati

Delavci, ki so odhajali, so navedli različne vzroke za svojo odločitev. Med prvimi so nizki osebni dohodki oziroma nestrižnje z delitvijo osebnega dohodka nasploh, slabi delovni pogoji, delo bližje domu, selitev, neurejene stanovanjske razmere, slabi medsebojni odnosi. Vzroki (naj povem, da so to vzroki, ki so jih delavci navajali sami in ni gotovo, da so tudi resnični) odhodov so približno isti, kot vsa leta doslej.

za novo leto

V četrtek 30. decembra je bil v Zmaju zadnji delovni dan v letu 1976. Po programu sta obe izmeni v proizvodnji delali dopoldan, precejšnje število delavcev pa je izkoristilo še zadnji dan letnega dopusta. Kot je že običaj, smo se ob 12. uri zbrali ob novo-

Kvalifikacijska struktura po odhodih je lansko leto v primerjavi z letom 1975 enaka. Še vedno največ odhaja PK in NK delavcev, kar je zaradi že prej omenjenih razlogov razumljivo.

	1976		1975	
	ŠTEV.	%	ŠTEV.	%
VS	3	21,8	3	21,3
VS	-	-	2	25,8
SS	8	20,0	7	15,9
NS	2	12,4	1	5,9
VK	2	28,6	1	15,6
KV	2	3,7	4	7,7
PK+NK	40	14,1	35	13,0

V letu 1976 je odstotek odhodov po kvalifikacijskih strukturah največji pri srednji, visoko strokovnih ter visoko kvalificiranih delavcih. Približno ista slika je v primerjalnem letu 1975 glede številčnosti. Struktura je v odnosu na odhode najbolj kritična pri srednje strokovnih kadrih.

Menim, da fluktuacija v lanskem letu ni bila zaskrbljujoča in je v okvirih, ki veljajo na splošno še za normalne in ni potrebno, da bi se posebej angažirali pri odpravljanju vzrokov odhodov.

M.Barborič

letni jelki in si izrekli vse najboljše za prihodnje leto. Velja še zabeležiti, da smo vsi prejeli stenski koledar, svetilko, sindikat pa se je "odrezal" z dobro malico.

Naše zadovoljstvo na zadnji delovni dan pa je bilo še toliko večje ob ugotovitvah, da smo delovno leto zaključili z dobrimi poslovnimi uspehi.

- Ur.

krvodajalska akcija

Osnovna organizacija sindikata v Zmaju je za 5. januar letos organizirala krvodajalsko akcijo. Z ustrezno informativno propagandno akcijo smo zabeležili 41 prijavljencev, od tega jih je 30 odšlo na odvzem krvi. Seveda pa to ni bila enkratna udeležba, saj se bodo, kot je bilo slišati, takšne akcije še nadaljevale. Treba bo vzpodbuditi še tiste sodelavce, ki do zdaj še nikoli niso solidarnostno ponudili kri v humanitarne namene.

Odvzema krvi so se udeležili:

Krisper Brigita
Vinkler Rezka
Miklavac Stanka
Hajdarovič Anka
Sirnik Vera
Majnič Marija
Slaviček Kati
Mesič Joža
Trobec Tatjana
Otrin Mara
Šimenc Metka
Vargek Kati
Groboljšek Karli
Puc Anica
Novak Ciril
Hitti Roman
Hočevar Drago
Petavs Maks
Drčar Jernej
Primc Bogo
Tisu Mirko
Tratnik Janez
Bombek Edo
Jerše Marjan
Cerar Franc
Železnik Anton
Šuštar Franc
Tošič Risto
Bolte Metod
Erbežnik Lado.

elektrolitski papir

V preteklem letu je bila ena izmed nalog v tehnično razvojnem sektorju tovarne Zmaj tudi glede možnosti izbire novih receptur za nanose v elektrolitskem papirju, ki bi upoštevale zlasti domače surovine. Raziskovalno nalogo pa smo zajeli še malo širše, upoštevali dosedanje smernice razvoja v svetu, vlogo posameznih komponent v nanosih in njihov pomen za dobre karakteristike baterij.

Zavedali smo se namreč stalnih in občasnih težav z nihanjem kvalitete naših dobaviteljev elektrolitskega papirja. Do lastne proizvodnje je sicer še daleč, nimamo še stroja za nanose premazov, niti urejenega prostora z vsemi mejnimi instalacijami: ventilacija, priprava raztopin in uporabna dovoljenja za delo.

Posebno pa moramo poudariti, da je s sistematičnim delom in pravilnim pristopim k problemu marsikaj možno rešiti tudi doma. Do sedaj je namreč Jugoslavija za recepture elektrolitskih papirjev le kupovala licence. Za uspešni start z začetno proizvodnjo tam v letu 1969 s sodelovanjem strokovnjakov in ostalih pri tovarni AERO, to ni bilo nič slabega. Prav pa je, da se sedaj postopoma osamosvojimo in poskušamo tudi sami s svojimi recepturami in seveda z boljšimi rezultati glede kvalitete. Vemo namreč iz dela tov. Ogrina

da elektrolitski papir predstavlja v izdelanih baterijah po vrednosti le 4 do 6 % delež, njegov vpliv pa je lahko katastrofalen na baterije, četudi so vsi ostali materiali kot npr. cinkova čaša, depol. pasta prvovrstni. Izkoristimo danes to priložnost in nanizajmo nekaj lastnosti, ki so sicer splošne za vlogo elektrolitskega papirja v baterijah Leclanche, pa se jih včasih premalo zavedamo:

1. Nosilec elektrolita

V porah elektrolitskega papirja in tudi v nanosu so razne soli, večinoma cinkov klorid, ki se ob ovlaženju raztopijo in omogočajo ionsko prevodnost v elektrolitu.

2. Amalgamacija

Vsaj en premaz vsebuje tudi

sublimat. To je živosrebrni klorid, ki je kar precej strupen, če ne znamo z njim pravilno ravnati. Iz ovlaženega elektrolitskega papirja se v dotiku s cinkom sprošča živo srebro, ki že v nekaj dneh popolnoma prekrije sloj cinka kot amalgam.

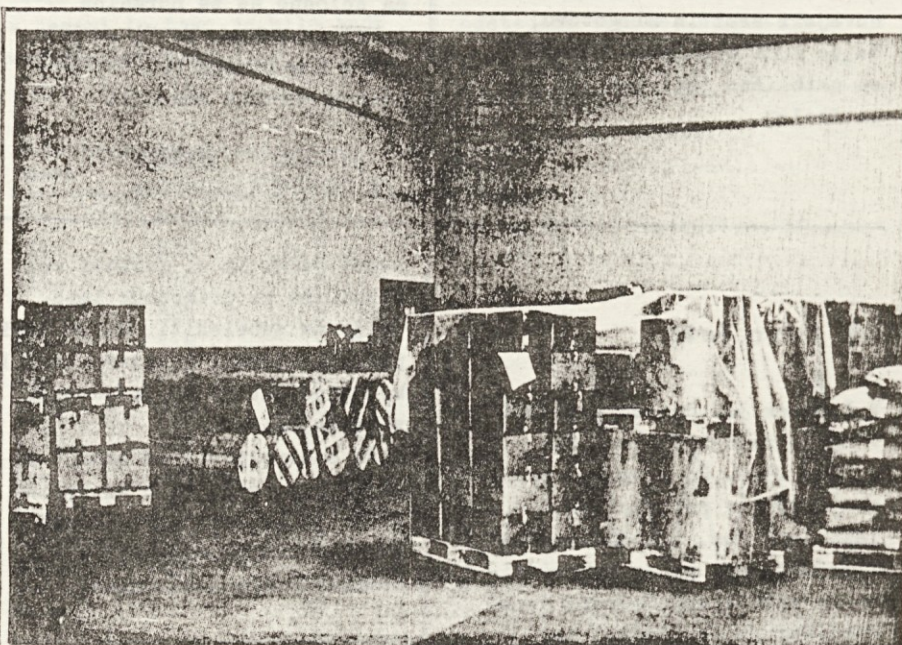
Baterije brez amalgama ni možno skladiščiti, ker procesi samopraznitev potekajo prehitro.

3. Mehansko ločevanje

Elektrolitski papir popolnoma ločuje med seboj cink in depol. pasto. Zato mu v strokovni literaturi največkrat pripada ime "separator". Nobene pore niso dopustne, kjer bi skozi prodrla depol. pasta ali saje oz. grafit. To je namreč prevodnik elektronov in celica je v notrajnem kratkem stiku.

4. Zaustavljanje samopraznitev

Razne organske spojine v nanosu po ovlaženju nabreknejo in se obnašajo kot polimerni ionski izmenjalci. Na njih se vežejo nekateri ioni kovin, ki prihajajo kot nečistoče iz depol. paste proti cinku. Takšno lastnost imajo tudi nekatere sestavine v moki.

Del notranjosti našega objekta - skladišča za repro material

5. Dobro naleganje na cink

Poleg moke ali škroba ima boljše oprijemljivost in lep-
ljivost po nabrekanju še
razne modifisirane karboksi-
metil-celuloze in razni celu-
lozni etri. To so zelo viskoz-
ne raztopine, ki pa ne smejo
v elektrolitu hidrolizirati
pod vplivom pH ali ionov
cinka.

6. Nosilec premazov

Osnova je lahko natronski
papir za industrijo kablov,
dalje razne tkanine in drugi
papirji, ki pa morajo imeti
dobro natezno trdnost v mokrem
stanju in seveda poroznost.
Za naše papirje je še dodatni
pogoj: elastičnost na upogib,
zaradi naših angleških "pa-
per lined" avtomatiziranih
linij.

7. Skladiščenje

Po možnosti max. 6 mesecev v
hermetični embalaži. Sloji
papirja se ne smejo med seboj
zlepiti ali nabrekati oz.
drugače deformirati.

8. Nizka cena

Surovine morajo biti dostopne
in cenene. Proizvodnja ne
sme biti preveč komplicirana.

Precejšen del naše naloge je
preverjal možnosti uporabe
raznih vrst surovin. Seveda
je bilo treba izdelati vzorce
elektrolitskih papirjev z naj-
različnejšimi novimi recep-
turami. Nato tudi
baterije in jih testirati. V
kratkem bodo znani tudi testi
skladiščenja. To je obilica
podatkov, ki so zbrani v raz-
nih diagramih praznitev po
IEC testih. Kot originalni
prispevek k razvoju naše upo-
rabne elektrokemije bomo del
teh rezultatov predstavili tu-
di na V. jugoslovanskem sim-
poziju v začetku junija letos.

P.Ž.

program dela sindikata

1. Dosledna uveljavitev določil zakona o združenem delu.
2. Organizacija sindikalnih skupin in konference sindikata.
3. Tesno sodelovanje z mladinsko organizacijo, z Zvezo komunistov, delavsko kontrolo in drugimi samoupravnimi organi.
4. Dogovore sprejete na seji izvršnega odbora sindikata, morajo vsi člani aktivno podpreti v svojih delovnih skupinah in na zboru delavcev.
5. Sindikat mora aktivno sodelovati pri izvajanju začrtane stabilizacijske politike s ciljem, da z večjo produktivnostjo in večjim dohodkom, počujemo družbeni standard.
6. Sindikat mora odigrati odločilno vlogo pri evidentiranju kandidatov za samoupravne organe v tovarni, Iskri, SIS in upoštevati pogoje za dobro dejavnost delegacij in delegatov.

7. Sindikat mora dobiti en izvod vsakega samoupravnega sporazuma in ga obravnavati pred sejo delavskega sveta, tako da bo delavski svet poleg strokovnega mnenja imel tudi stališče sindikata.
8. Sindikalna organizacija mora prevzeti aktivno vlogo pri kadrovanju novih delavcev, napredovanju in notranjih razporeditvah.
9. Pomembnejše odločitve, ki se tičejo pravic in dolžnosti delavca mora sindikat zavzeti svoje stališče in zastopati delavca pred samoupravnim organom.
10. Vplivati na razvoj, pa tudi organizirati kulturno prosvetno delo, družabno življenje, oddih, razvedrilo, športno in druge dejavnosti.
11. Po organiziranju sindikalnih skupin, sindikalne konference, zagotoviti trdno vez za sodelovanje le teh, do IOSS in slehernega člana sindikata.
12. Obravnavati socialni položaj članov sindikata in ogroženim nuditi socialno - materialno pomoč.
13. Dopolnilno izobraževanje samoupravljalcev in članov družbeno političnih organizacij.
14. Zagotoviti udeležbo na raznih sestankih in proslavah v okviru republike in ZP Iskra.

postani

član

samopomoči

novi pristopi

V zadnjih letih se v Sloveniji marsikaj spreminja glede izbire tematike raziskovalnih nalog, čeprav je prehod odločan jpreko samoupravnih interesnih skupnosti (SIS) za raziskovalno dejavnost še vedno ponekod le simboličen. Korenine starih navad je pač težko spodrezati kar na hitro. Poglejmo si tisto žalostno stanje iz nedavne preteklosti, ko so učene glave na mnogih institutih in tudi na Univerzi lahko raziskovale skoraj poljubno problematiko iz svoje stroke ali iz hobija, svojo strokovnost pa so dokazovali s številom člankov v revijah z mednarodnim uredniškim odborom ali pa po odmeru na svoje delo v raznih strokovnih publikacijah. O praktični uporabi se običajno ni govorilo, niti sanjalo. Patenti bi bili nekaj preveč praktičnega. Denar za svoje raziskave pa so seveda prejemale iz raznih skladov, ki pa so jih formirali prispevki iz gospodarstva. Omejimo se na naravoslovne - tehnične vede. Industrija je morala izboljšati kvaliteto svojih proizvodov in uvajati proizvodnjo novih izdelkov zaradi splošne rasti kvalitete v svetu in zaradi prilagajanja zahtevam tržišča in potrošnikov. Ker na domačih raziskovalnih ustanovah niso mogli pričakovati koristnih nasvetov ali pomoči za svoje probleme, so se večinoma obračala podjetja na inozemske dobavitelje opreme, tehnologije ali know-how. Praksa je pokazala, da je po takšni poti praviloma lažje uvesti proizvodnjo novih izdelkov seveda ob predhodno dobro izbranim

dajalcu nove tehnologije in ob sposobnih domačih kadrih in ob ugodni analizi tržišča glede prodaje novih izdelkov. Nena doma pa so instituti dvignili v javnosti veliko ogorčenje, zakaj se industrija pri takšnih odločitvah ne posvetuje najprej z njimi, oziroma zakaj ni domačih dobaviteljev opreme in znanja (know-how). Pozabili pa so si iskreno priznati da tega ne znajo niti se niso ukvarjali s takšnimi praktičnimi oz. tehnološkimi problemi, ker so premalo znanstveni in ne sodijo v publikacije najimenitnejših revij. Zadaž so namreč reelekcije in napredovanja. Ali po domače: bolj mlatiš prazno slamo, ki jo razume čimmanj ljudi, bolj imenitno izgleda in hitreje napreduješ. Zgodbica malce spominja na "Cesarjeva nova oblčila", ko so se vsi hlinili priznati resnico.

Seveda so tu tudi izjeme. Več strokovnjakov pa je le našlo sodelovanje z industrijo in to v obojestransko zadovoljstvo in s precejšnjimi uspehi. S takšnim delom niso nič izgubili na "siju znanosti", temveč so pridobili tudi na nivoju znanja.

Povrnimo se sedaj k jedru problema: ovrednotenju posameznih nalog v okviru splošnih smernic in k delitvi finančnih sredstev. Marsikje je bila še do nedavnega samouprava le navidezna. Naloge so se ocenjevale dejansko le v ozkem krogu, preko zvez, znancev in prijateljev, tudi vse z navidezno prisotno-

stjo javnosti. V komisijah za oceno raznih strokovno ožje usmerjenih skupin nalog so namreč bili imenovani strokovnjaki ali iz Univerze ali iz industrije, ki pa so bili v veliki večini tudi na plačilnem seznamu Institutov kot zunanji sodelavci. Imenovanje pa so zopet usmerjali Instituti. Jasno je, katere naloge so bile pri tem favorizirane. Mnoga podjetja pa so le zagnala jasne proteste in očitala Raziskovalni skupnosti v republiki, da se obnaša kot da je sama gospodar denarja, da z njim razpolaga po svoji volji in njim prilagojeni metodologiji. Dejansko pa so se sredstva zbirala iz gospodarstva, ni pa več bilo učinkovitega nadzora industrije nad tem, koliko in kam se nato vsa ta sredstva prelivajo.

Letošnji razpis za prijavo predlogov za uresničevanje programa Raziskovalne skupnosti Slovenije z dne 7.1.1977 v javnih sredstvih obveščanja pa že kaže na spreminjanje na boljše. Možno je oddati tudi le predloge potreb. Istočasno je treba kopijo nasloviti tudi pripadajoči Občinski raziskovalni skupnosti. Poleg raziskovalnih prednostnih ciljev, razvoj marksistične miselnosti in samoupravnih odnosov, boljše obvladovanje slovenskega prostora, zagotovitev energije in surovin, hitrejši razvoj novih proizvodov in proizvodnih procesov, razvoj znanosti in kulture, učinkovitost na področju zdravstva, bioloških in medicinskih znanosti ter socialne zaščite in smotrnejši razvoj humanističnih in zgodovinskih strok in seveda kreditiranje razvojnih raziskav in prenos raziskovalnih dosežkov v prakso. Priznati moramo, da gredo stvari na boljše.

Sedaj lahko že iz letošnjega razpisa preberemo, da so pobudniki predlogov raziskav v

bazi, v gospodarstvu, v krajevnih skupnostih, kar se združuje na občinskem nivoju. Na žalost, so vsa sredstva še vedno zbrana v republiški raziskovalni skupnosti. Tudi to se bo moralo spremeniti. Da je brez haska o zadevi razpravljati, nato razpošiljati zapisnike, ne imeti pa vpliva na delitev sredstev, to vendar ne gre. Mnogi delegati so že obupali, ker gre vse prepočasi. Zato so bile pogosto seje občinskih raziskovalnih skupnosti celo nesklepčne. Toda pravobranilec samoupravnih pravic je jasno pokazal, kdo je grešil, čeprav se je Republiška skupnost kasneje izgovarjala na začasnost statutarnih sklepov, ki so pa tudi vsi že davno potekli. Marsikaj je bilo kalno. Vendar samoupravni procesi zmagujejo tudi v teh starih okostenelih strukturah privilegiranih izbrancev. Tudi tu se kaže vpliv delovanja čbveka, da dejansko vpliva na usmerjanje sredstev, ki jih je ustvaril s svojim delom. Toliko v kratkem o problematiki iz občinske področne skupnosti - SIS za raziskovalno dejavnost naši konferenci delegacij ter članom kolektiva. P.Ž.

bodice v ogledalu

Novo leto smo v tovarni pričakali dokaj hrupno in veselo. Po večini prostorov so še dolgo ostali sledovi praznovanja. Črepinje pa prinašajo srečo - vsaj tako pravi pregovor

Nekateri posamezniki so za novo leto "prirejali nazstave slik". Ogledovali ste si jih lahko po straniščih in stopniščih.

Še dobro, da je bilo pred novim letom dovolj snega in poledice, drugače bi še kdo mislil, da je kdo v podjetju pod "vplivom alkohola".

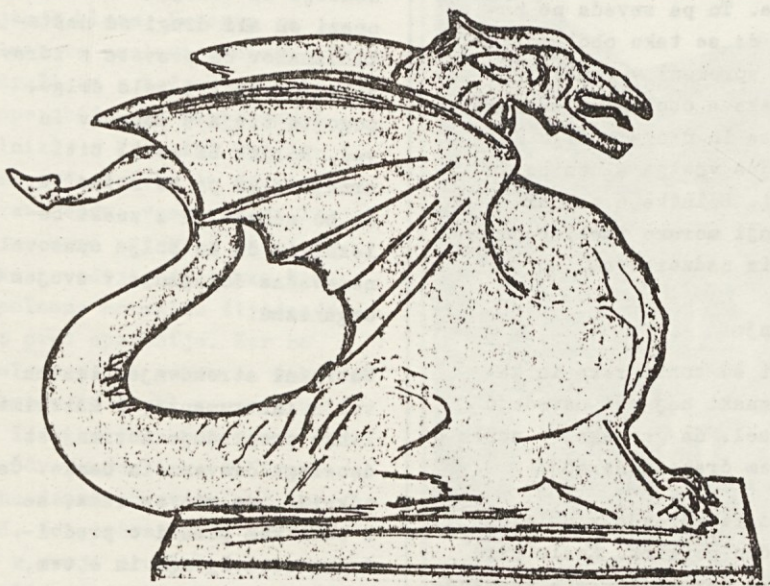
Tov. direktor je zadnji trenutek rešil kočljivo situacijo "okoli" alkohola in uspešno nadaljeval dolgoletno tradicijo. Iz reprezentance je prišlo "nekaj gajb" vina. Posledice so bile "vidne"

Dne 29.5.1975 je bil sprejet sklep, da se FRS odobri "gibljivi delovni čas", zaradi lažjega izvrševanja delovnih nalog. Posledice ste lahko "občutili" 13. januarja.

14.1.1977 je naše podjetje obiskal tov. Vinko Hafner, predstavnik občine Center in Iskre. Upajmo, da bodo to ponovili večkrat, kajti le tako bo tovarna vsaj takrat malo "bolj" očiščena razne nesnage.

Delovna sila: dne 30.12.1976
Prišli: skoraj vsi prepozno
Odšli: vsi prezgodaj
Premeščeni: iz treznega v drugo stanje.

Pojasnilo:
V zvezi z 13. sklepom 39. seje delavskega sveta (pod tč. 5, alineja 3) pojasnjujemo, da substitucija aдекватne participacije lahko tudi v svojem absolutu personificira negativne trende multiplikativne deviantne situacije.

LJUBLJANSKI ZMAJ - najbolj opevan in popularen vsako leto v mesecu januarju /na sejmnu MODE/

bolezen našega časa

RAK DEBELEGA ČREVESA IN DANKE

Najbolj zanesljivo je še vedno kirurško zdravljenje.

Debelo črevo in danke predstavljata približno 150 cm zadnjega dela prebavnega sistema. Poleg nešteti, za prehrano važnih opravil, oblikujeta ta dva predela črevesa tudi blato. Pojav rakavih obolenj na tem delu črevesa je pogosten in številč obolenj iz leta v leto narašča. V Sloveniji odkrijemo letno blizu 3800 novih bolnikov, obolelih za rakom, in od teh boluje za rakom debelega črevesa in danke okoli 280. Ta številka jasno opozarja na resen problem, ki ga predstavljajo ta obolenja.

Če se hočemo z boleznijo spoprijeti in jo uspešno zdraviti in ozdraviti, je nujno potrebno, da jo pravočasno spoznamo. Pri tem sodelujeta vedno bolnik in zdravnik. Bolnik namreč gre po nasvet k zdravniku, ko je zapazil v svojem organizmu taka znamenja, ki jih do tedaj ni opazil in so mu neprijetna. Eden od njih je tudi bolečina. Bistvenega pomena je, da bi bil čas, ko bolnik sam odkriva, da se v njem nekaj dogaja, kar mu je bilo doslej neznano, čimkrajše. Prepogosto bolnik svojo neprijetno in skrb vzbujajočo skrivnost zapira vase in jo vtakne v predal z naslovom "neprijetnosti". Navadno je dolga pot od tu do zaupnega pomenka s prijateljem in končno z zdravnikom. Zato je cilj zdravstvene vzgoje predvsem, da se čas od pojava prvih znanilcev bolezni pa do posveta z zdravnikom čim bolj skrajša.

Kaj vemo o vzrokih?

Kaj povzroči rakavo bolezen črevesa in danke, danes še ne vemo. Vemo pa, da obstajajo predrakava obolenja tega predela črevesa, ki so nagnjena, da se izrodijo v rakava. Ta pa seveda ne pomeni, da se tako obolenje vedno spremeni v raka. V predrakava obolenja debelega črevesa in danke sodijo dolgotrajna vnetja sluznice in polipi. Bolnike s takimi obolenji moramo imeti pod stalnim nadzorstvom.

Znamenja

Kakšni so znaki raka in kateri znaki naj nas navedejo na misel, da je nekaj v našem debelem črevesu narobe?

Prehod iz zdravja v bolezen je vedno prikrit. Kmalu pa bolezen naznanja vrsta znamenj ki so dokaj značilna.

Posebno pozorni moramo biti

na motnje prebave z zaprtjem, tope, nedoločene bolečine v trebuhu, driske, ki se pojavijo za dolgotrajnejšim zaprtjem in na to, da bolniki tudi po odvajanju blata ne občutijo olajšanja, kot so ga bili navajeni čutiti poprej. Bolniki občutijo v trebuhu pritisk, tiščanje, napetost, krče, po jedi se jim spahuje, lahko tudi bljujejo. Pojavi se izguba apetita, hujšanje, slabokrvnost, splošna slabost z utrujenostjo, duševno nerazpoloženostjo in zmanjšano zbranostjo. Važno je, da bi vsakdo opazoval svoje blato, posebno pa še, če ima težave v trebuhu. Blato je lahko smolasto, črne barve, vođeno, smrdeče, ali pa mu je primešana sveža kri; lahko postane tenko kot svinčnik ali podobno kozjemu blatu. Če bula na debelem črevesju naraste jo včasih otiplje že sam bolnik. Čeprav opazimo vsa ta znamenja, to še ne pomeni zanesljivo, da ima bolnik že raka, pač pa nam je opozorilo, da moramo temeljito pregledati debelo črevo.

Izkušnje nam kažejo, da je obdobje od tedaj, ko bolnik opazi en ali drugi od naštetih znakov do posveta z zdravnikom po večini zelo dolgo, pogosto traja 9 mesecev in več. Bolnik bi moral biti urnejši, to pa bo možno le, če bo seznanjen z znaki bolezni in če bo bolje opazoval nenavadna dogajanja v svojem organizmu.

Ustrezni strokovnjak ima na voljo instrumente, s katerimi lahko pregleduje notranjost debelega črevesa in danke. Če odkrije, da gre za raka, se z bolnikom pomeni o predvidenem zdravljenju in o tem, kakšne bodo morebitne posledice.

Zdravljenje

Kot pri vseh rakavih obolenjih imamo tudi pri raku na debelem črevesu in danki na voljo tele načine zdravljenja:

1. kirurško zdravljenje,
2. zdravljenje z obsevanjem in
3. zdravljenje s kemičnimi sredstvi, tako imenovanimi citostatiki.

Najbolj zanesljivo in zato na prvem mestu je še vedno kirurško zdravljenje. Do XIX. stoletja je veljalo mnenje, da rakave bule na debelem črevesu ni mogoče kirurško odstraniti. Prvo operacijo take bule so izvršili šele 1833 leta v Lyonu. Velik vzpon pa je operativno zdravljenje raka na debelem črevesu in danki doseglo v prvih desetletjih našega stoletja. Pravočasna operacija danes omogoča bolniku popolno ozdravljenje. Osnovno načelo operativnega zdravljenja je, da odstranimo oboleli del črevesa in spojimo preostalo črevo. Če je potrebno odstraniti večji del debelega črevesa

in danko, moramo napraviti na trebuhu novo odprtino za odvajanje blata. Pogosto se bolnik te posledice operacije ustraši in s težavo privoli v operacijo. Iz pogovorov z bolniki, s katerimi vzdržujemo redne stike še dolgo po zdravljenju, vemo, da se le ti na novo odprtino za blato tako navadijo, da lahko žive popolnoma normalno življenje, kot pred operacijo. Ker so obolevanja za rakom na debelem črevesu in danki v porastu, je ljudi s tako odprtino za odvajanje blaga na trebuhu danes po svetu več in več. Kot ozdravljeni se vrnejo k svoji družini in v svoj poklic.

Na drugem mestu je zdravlje-

nje z žarki, ki ga lahko s pridom izvajajo bodisi samo ali pa v zvezi s kirurškim zdravljenjem. Kombinacija obsevalnega in operativnega zdravljenja se je pokazala za uspešno in se je na onkološkem inštitutu pogosto poslužujemo.

Tretji možni način zdravljenja je kemoterapija. Namen tega zdravljenja je, da bi zavrli razmnoževanje rakavih celic, ki so se morda že razsejale po organizmu in vgnezdile v drugih organih. To novejšo zdravljenje vsekakor pomeni napredek v zdravljenju rakavih obolenj nasploh in tudi pri raku na debelem črevesu in danki dosežemo z njim določene uspehe.

Usoda pravočasno operiranih bolnikov je zelo ugodna. Zaradi precejšnjega števila zakasnelih primerov pa v poprečju dosežemo le okoli 50 % dokončno ozdravljenih.

Na kraju lahko povzamemo, da je zdravstvena prosvetlje-

nost bolnika eden od odločilnih dejavnikov za njegovo usodo. Uspeh zdravljenja z načini, ki so nam danes na voljo, je tem večji, čim manjša je rakava razrast, ko pride bolnik v roke strokovnjaku. Če opazimo enega ali drugega od naštetih bolezenskih znamenj torej - čimprej k zdravniku!

Prihodnjič: Rak na jetrih, žolčniku in trebušni slinavki

Č E B E L I C A

blagajna vzajemne pomoči

- če želite postati član
- če želite vlagati
- če želite posojilo

Predsednik Franc Lendero in blagajnik Marica Nemeč vam posredujeta podrobne informacije

Za 21 letnico obstoja obrata ZMAJ v Šentvidu se poslopje že razkazuje v solidni zunanosti. Posnetek v januarju letos.

več znaš,

več veljaš

Vsako leto planiramo za naprej, zastavimo si plan proizvodnje, plan prodaje, finančni plan, plan delovne sile in seveda tudi plan izobraževanja. Vse te plane sprejemamo in jih obravnavamo na delavskem svetu in zboru delovnih ljudi, naša pravica in dolžnost je o njih razpravljati, odločati, naša pravica in dolžnost je poznati jih. Pa jih res poznamo? Najbrž ne! Včasih je slišati koga, ki je celo delegat v samoupravnem organu, češ "kaj je treba ljudem hoditi na seminarje, posvetovanja, simpozije, na službena potovanja v tujino, kaj je tega treba, samo denar razmetavamo." Pri tem se nekateri postavljajo, da je to mnenje večine v kolektivu, naj bi npr. sredstva za izobraževanje namenili za kaj drugega.

Kot že rečeno, vsako leto postavimo tudi plan izobraževanja, po predpisih pa smo dolžni porabiti določen procent sredstev obvezno za izobraževanje, za ničesar drugega. Plan sredstev za izobraževanje v letu 1976 ni izkoriščen, ker so bili nekateri seminarji cenejši kot smo planirali, nekoliko je prekoračeno število udeležencev. Lahko bi jih na seminarje poslali še več, če nam planirana sredstva to dopuščajo. Svet za medsebojna razmerja odobrava udeležbo na seminarjih, posvetih in simpozijih na predlog

strokovne službe. Pri tem je opravljena ustrezna selekcija, ljudi se pošilja na tiste seminarje, za katere vemo, da bodo nekaj novega znanja pridobili in ga bodo lahko koristno uporabili. Vsak dan pride v podjetje ogromno število vabil za seminarje, ki jih pošiljajo različne institucije, mi pa se udeležujemo le nekaterih, kot že rečeno po temeljiti presoji izbranih.

Ali res lahko rečemo, kaj je tega treba? Prav gotovo ne! Človek se vse življenje uči, nekdo ki se ne izobražuje sproti, ne more dobro delati, življenje in predpisi se vsak dan spreminjajo in mi moramo v korak s časom. Koliko tistega znanja, ki smo ga v šoli pridobili, danes še imamo, koliko ga lahko uporabimo pri delu, najbrž ne veliko, zato se moramo vsak dan učiti. Za nekoga, ki dela na odgovornem, strokovnem delovnem mestu, pa to še posebej velja. Saj če nekdo čepi samo doma ne zve nič novega, njegovo znanje se ne izpopolnjuje, temveč stagnira. Ljudje se morajo stalno izobraževati, saj v časopisih in strokovnih revijah ne piše vse, zato je treba tudi na organizirane seminarje. Vsi bi morali poznati vse nove predpise, ki se vsak dan spreminjajo, posebno pa je to važno za vodilne v podjetju in delegate samoupravnih organov in strokovne delavce. Če bi vsi imeli ustrezno znanje, bi bilo mnogo lažje, spoznali bi nujnost sprememb v predpisih, samoupravnem sporazumevanju in dogovarjanju, nujnost v modernizaciji poslovanja in proizvodnji, tako ne bi bilo neumestnih nasprotovanj ob uvajanju nekaterih novosti v poslovanje tovarne, ki so potrebne in celo obvezne.

Delavski svet npr. odobrava službena potovanja v tujino in razne specializacije. Udeleženci nato vedno podajo obširna poročila članom delavskega sveta pismeno in ustno. Delegati v delavskem svetu lahko povedo, koliko zanimivosti in novosti so zvedeli iz takih poročil. Koliko novih spoznanj so prinesli s službenih potovanj v tujini naši sodelavci, kaj vse so videli in kako bodo ta spoznanja lahko koristno uporabili pri svojem delu, pri modernizaciji izdelave baterij.

Prav tako pa veliko znanja pridobijo tudi udeleženci na raznih seminarjih v državi. Tisti, ki so bili že kdaj na seminarju vedo, da seminar ni prosta zabava, ampak trdo delo in učenje, izmenjava izkušenj z drugimi, seznanjanje z novimi predpisi, kar vse se lahko uporabi pri rednem delu na delovnem mestu. Odslej bodo tudi udeleženci seminarjev, posvetovanj itd. podali svoja poročila svetu za medsebojna razmerja, tako da bodo delegati v tem svetu lahko ocenili koristnost seminarja, posveta ali simpozija.

Mogoče bi bilo prav, da bi na seminarje pošiljali tudi člane kolektiva iz neposredne proizvodnje, ali pa za člane samoupravnih organov, ter večje število tudi iz obrata šentvid.

Vsekakor pa ne smemo ozko gledati na tovrstno izobraževanje in ga odklanjati, ker je izredno koristno in potrebno. Zaradi tega nihče od članov kolektiva ne bo prikrajsen, kvocijamu bomo na boljšem, saj človek, ki veliko ve in zna, lahko od sebe tudi več da.

km

„zapoznele“ želje

Ko smo se nekoč čisto slučajno zbrali na neformalni, a zelo pomembni seji, smo celo dopoldne razpravljali, kaj bi si med seboj podarili za novo leto. Kot običajno nismo znali najti skupnega jezika, smo se odločili, da sami sebi ne damo nič, pač pa zaprosimo Dedka Mraza naj nam kaj prinese. Takole smo mu napisali:

„Ljubi Dedek Mraz!

Prosimo, da bo vstopu v lepšo prihodnost 1977 prineseš v ZMAJ:

- našemu sekretarju OOKZ čarobno palico, ki nas bo vsaj enkrat pravočasno segnala na sejo,
- našemu "financ ministru" neonsko razsvetljava, da bo finančni položaj vsem bolj svetel (vaja navidez),
- našemu "notranjemu splošnemu ministru" vsaj toliko potrpljenja, kot ga je imel prejšnje leto (saj več ga že imeti ne more),
- socialno-kuhinjskemu šefu veliko mesarico, ker se bo lahko le tako ubranila, da je uživalci hrane (beri mamil) ne predelajo v pariško salamo,
- mladincem vsaj enega predsednika, ki bo mlajši od 27 let,
- kofetarni vsaj mali samopri-spevek za sladkor in da bi likvidirali arestantske žličke in pladnje,
- vsem združevalcem dela uspešno razvijanje samoupravljanja (beri še eno plačo)."

Osat

maček - post silvestrum

Ni to maček
iz narave
z dolgim repom
oble glave;
tale maček
je drugačen,
ves čemeren
ves popačen
izmaličen
pust in siten!
Bolj kot človek
ga odganja
bolj se v glavo
mu zaganja...
V glavi rjuje,
tolče kljuje!
Kdor ima ga
obupuje
misli črne
v srcu kuje.
A v želodcu -
vražji spaček -
kruti maček
ima mlade
(brrr! strupene)
zlobne gade!
Ves želodec
se obrača
da se jesti
sploh ne spleča!
Sicer pa je
kot pribito:

ben adio
apetito.
Človek le še
kolče, riga,
drugo nič več
ga ne briga;
grenka slina
v usta sili
revež sam se
sebi smili...
Praške žveči,
mačka leči,
leđ na glavo
si polaga,
a vse to nič
ne pomaga.
Ta sodo žre
bikarbono,
on privošči
si "mađono"!
Temu lajša
strašna vica
dobra, kisl
kumarica,
onemu pa
spet in spet
žena mleko
hodi gret,
ali turško
mu pristavi,
da možička
si pozdravi.

Niso pa vse
ženske take
(večji del so
druge dlake),
zmerja ta kar
vse po vrsti,
kot vrste se
hiše v Trsti:
osle, kozle,
vole, krave
pa prašiče
svinje prave!...
(Le možička
tega neče,
žal besede
mu ne reče...)

Vendar maček
kar ostane
naj bo s šiške
al' Ljubljane
ni hudiča,
ne biriča
hujšega od
tega tiča...

AKTUALNA KARIKATURA

- Da bi ga videli, kako se je on meni smejal, ko se je vino podražilo!

Šport

BOWLING

POKAL V VITRINI ZMAJA

Novoletni turnir

Lj. 25., 26. 12. 1976 Hala Tivoli

Na novoletnem turnirju, ki ga je organiziral Zavod Tivoli, so nastopili tudi igralci Zmaja in to v dvojicah in posamezno.

Prvi dan tekmovanja so bili na vrsti pari. Zmaj je prijavil kar štiri pare in to Bolta - Tršan, Primc - Končina, Horvat - Arko in Belcijan - Tratnik. Že v kvalifikacijah med 32 pari se je pokazalo, da so naši igralci dobro pripravljene in tako so se vsi štirje pari kvalificirali za četrtfinale, par Primc - Končina pa je dosegel tudi najboljši rezultat v kvalifikacijah. Tudi v drugem kolu so naši pari igrali zelo dobro, toda v zadnji igri je par Primc - Končina zapustila športna sreča in tako sta izpadla iz nadaljnje tekmovanja.

V polfinalu sta izpadla še par Bolta - Tršan, tako da sta se v finale med šest najboljših uvrstila le para Horvat - Arko in Belcijan - Tratnik. Naj še omenim, da je bila ekipa Zmaja edina, ki

je imela dva svoja para v finalu.

Finalne igre so se začele z zelo dobrimi rezultati in par Horvat - Arko je prevzel vodstvo, drugi par Zmaja pa je bil po prvi igri na tretjem mestu. Tudi v drugi igri se razpored ni spremenil. Prišla je na vrsto tretja, odločilna igra v kateri naj bi bilo odločeno, kdo bo dobil pokal in medalje. Par Arko - Horvat sta bila kar v precejšnji prednosti, dočim je par Belcijan - Tratnik zastajal za drugouvrščenim parom le za 16 kegljev.

V tretji igri sta par Arko - Horvat igrala brez napake in dosegla najboljši rezultat, tako je bilo odločeno, kdo dobi pokal. Še vedno pa je bilo vprašanje ali bo uspelo Belcijanu in Tratniku nadoknadi razliko in osvojiti drugo mesto. Toda v odločilnih trenutkih jima ni in ni šlo in tako sta na koncu osvojila šele šesto mesto.

Naj na koncu poudarim, da je to izreden uspeh ekipe

Zmaja in da bo pokal, ki krasi njihovo vitrino dajal še večje spodbude za doseganje dobrih rezultatov.

Naslednji dan je bilo tekmovanje posameznikov. Zmaj je imel prijavljenih devet igralcev: Bolta, Končina, Primc, Telban, Tratnik, Tršan, Belcijan, Arko in Horvat. Po štirih kolih sta se v hudi konkurenci 62 posameznikov v filane uvrstila le Belcijan in Tratnik.

V prvem kolu je izpadel samo Telban, ki ta dan ni imel "svojega dne". V drugem kolu so izpadli še Tršan, Arko in Končina, v četrtfinalu pa Bolta in Horvat. Naj omenim samo smolo Bolte, izpadel je v četrtfinalu s 509 podrtimi keglji, Boškovič, kasnejši zmagovalec pa je prišel v finale s 502 podrtimi keglji.

V finalu so potekali zelo ostri boji in glavni favorit Boškovič - Kaljak (Zagreb) ter Tratnik so z odličnimi igrami stopnjevali napetost na igrišču. Po prvi igri je prevzel vodstvo z 231 podrtimi keglji Boškovič, Tratnik pa z 214 drugo. Tudi v drugi igri se vrstni red ni spremenil, le da je Boškovič še povečal razliko med Tratnikom. V tretji odločilni igri je Tratnik zmanjšal razliko, toda premalo za osvojitve prvega mesta. In tako je bil na koncu vrstni red: Boškovič 635 Tratnik 617, Koljak 606, ter Belcijan 576. Prvi trije pa so dosegli najboljše rezultate vseh tekmovanj do sedaj v hali Tivoli. Ob zaključku turnirja pa je bila ekipa Zmaja z enim prvim, drugim, četrtim in šestim mestom najbolj uspešna ekipa, saj kakor sem že omenil, je imel le Zmaj v obeh finalih po dva svoja predstavnik, kar je lep uspeh te mlade ekipe.

T.J.

SLOVENSKA LIGA

ZMAJ : B.K.200 18 : 28

Postava Zmaja: Bolta, Belcijan, Tratnik, Tršan, Arko, Horvat, Končina.

V odločilni tekmi za jesenskega prvaka je ekipa Zmaja šele v zadnji šesti igri izgubila prednost in izgubila z minimalno razliko 88 kegljev, kar je v bowlingu malo.

V prvih štirih igrah so igralci Zmaja samo večali razliko, da je v četrti igri znašala že 136 kegljev. Kakor v vsaki igri je tudi pri bowlingu prišla kriza in to v peti igri in tako je po tej igri znašala razlika samo še 6 kegljev. Čeprav so v zadnji igri igralci naše ekipe dosegli soliden rezultat pa se je ekipi "200" po domače povedano "odtrgalo" in tako so postali končni zmagovalci z minimalno razliko. Naj še povem, da ni vse izgubljeno in da ima naša ekipa še vse možnosti za osvojitve naslova slovenskega prvaka, kar bi bil le nov uspeh ekipe.

ZMAJ : TIVOLI B 38 : 10

Postava: Bolta, Končina, Tratnik, Belcijan, Tršan, Arko.

Le sedem dni kasneje je ekipa Zmaja dosegla rekordno zmago saj je podrla kar 6.363 kegljev in se krepko približala vodeči ekipi B.K.200 na samo 20 točk.

V ekipi Zmaja, ki je igrala res odlično so bili najboljši Tratnik, Arko, Tršan in Končina, ki so tudi v moštvu kola zasedli prva štiri mesta, kar je zopet dosedaj edini primer. Tratnik pa tudi vodi po prvem delu kot najboljši igralec lige. Na devetem mestu je Arko, desetem končina in enajsti Bolta.

T.J.

BOWLING KLUB ZMAJ

V našem podjetju je pred osmimi meseci v sklopu sindikata in s pomočjo mladinske organizacije obstojala bowling ekipa, ki je uspešno nastopala na raznih turnirjih. Toda zaradi finančnih težav je moral klub Zmaja prenehati s tekmovanjem. Toda vsi igralci so želeli še tekmovati in edina rešitev je bila pristopiti k Krajevni skupnosti "Milan Majcen". Tako se je potem ekipa tudi imenovala, sestavljena pa je bila pretežno z igralci našega podjetja. Krajevna skupnost je obljubila vso finančno pomoč za treninge in tekme. Ostalo: drese, copate in krogle smo kupili igralci sami, čeprav to ni bilo poceni. Toda proti koncu leta 1976 ni bilo od Krajevne skupnosti denarja niti za treninge, niti za tekme in tako smo bili prisiljeni zaprositi naše podjetje za finančno pomoč. To nam je bilo odobreno s pogojem, da se zopet preimenujemo v Zmaj in da naprej tekmujemo z imenom Zmaj. In tako je bil ob novem letu ustanovljen BOWLING KLUB ZMAJ, ki uspešno nastopa v slovenski ligi, nekaj igralcev pa je že igralo za slovensko reprezentanco.

Vsi igralci se zahvaljujemo za izkazano pomoč in zaupanje vsem, ki so nam to omogočili, še posebno pa tovarišu Slemniku in Orožimu. Obljubljamo, da jih ne bomo razočarali.

Naj še omenim to, da porabimo veliko prostega časa za treninge in igranje v ligi ter turnirjih in to ob sobotah in nedeljah, ko si nekateri, če že ne vsi privoščijo zasluženi počitek ali za izlete v naravo. Upamo, da bomo denar, ki ga nujno potrebujemo za tek-

movanje v slovenski ligi, državnem prvenstvu in pokalu republike dobili, saj z veseljem in ponosom nosimo Zmajev dres in tudi na ta način propagiramo naše izdelke po vsej domovini.

T.J.

TRIM - STRELJANJE

Vsako leto se v občini Ljubljana-Center organizira TRIM tekmovanje v streljanju z zračno puško za moške in ženske. Strelci tovarne Zmaj na teh tekmovanjih redno sodelujemo, zadnji dve leti tudi naša ženska ekipa.

Tekmovanje je bilo 18. decembra 1976 na Kodeljevem. Že takoj po prihodu naših tekmovancev na Kodeljevo smo ugotovili, da naša moška ekipa ni popolna, bili so namreč samo trije, razen tega pa za tekmovanje nismo bili prijavljeni, kar pa smo ugotovili šele na licu mesta. No našo prijavo so naknadno sprejeli in nam tako omogočili udeležbo na tem tekmovanju.

Naša ženska ekipa je dosegla na tem TRIM tekmovanju odlično II. mesto - streljale so Brigita Krisper, Tatjana Trobec, Marija Kocman in Alenka Podržaj. V letu 1975 pa je naša ženska ekipa dosegla III. mesto. Povedati pa moram, da je naša ekipa prišla na tekmovanje nepripravljena, brez treninga, saj smo nazadnje streljali na Iskriadi poleti 1976. Rezultat je bil kljub temu dober, pa smo rekli: "Kar se Janezek nauči, to Janezek zna".

Za TRIM tekmovanje ki bo v letu 1977 planiramo uvrstitev na prvo mesto, z vsaj malo treninga nam bo to prav gotovo uspelo.

M.K.

prejeli smo . . .

Ob zadnji številki glasila NAŠ GLAS
v letu 1976

Ko sem prelistal zadnjo številko časopisa Zmajevcev, sem opazil, da je zadnja številka iz leta 1976 vsebinsko najbogatejša. Uvodnik tovariša direktorja daje celoten pregled dela in ne potrebuje komentarja. Tudi ob novoletnem utripu ni kaj prigovarjati, želeti je le, da bi se vse želje uredniku tudi uresničile ter mu s tem olajšale delo.

Zelo zanimiv je tudi pregled dela samoupravnih organov, važnega foruma v tovarni, katere želja je: vedno več in vedno bolj! Zelo lepo se sliši točka 5., v kateri se ugotavlja, da ni nerealiziranih sklepov. S T. Orožimom se povsem strinjам, razen, da taki specializirani sejmi ne trajajo samo po kake tri dni temveč bi morali trajati vsaj teden dni. Človek, ki se zanima za ta ali oni predmet, si le-tega rad tudi temeljito ogleda, za kar pa radi kratkega časa ne more slediti svojim željam.

Če bi hotel o vsakem članku napisati kako svojo misel, bi moral imeti na razpolago kar pol časopisa. Takrat bi mi tovariš urednik že pokazal "kje so ta sladki" kot so rekli v šoli tistim, ki jim učenost ni bila ravno najbolj pri srcu.

Zame je bil zelo zanimiv dopis o čebelici tovariša Lendera.

Pri nas upokojencih imamo takozvano samopomoč. Član društva, ki misli tudi še malo naprej, se navadno vpiše v samopomoč ter plačuje letos na primer poleg malenkostne članarine letnih 20 dinarjev še 50 dinarjev kot pomoč svojcem ob njegovi smrti. Le-ti dobijo letos 106 starih tisočakov ob smrti zavarovanca, ki je tudi na ta način štedil za svoj "pogreb". Zato je prav, da vsak, ki zasluzi tudi skrbi za jutri in ne samo za danes.

Prav prijetno je brati o srečanju z upokojenci, kar popestrijo še posrečeni posnetki. Upokojenci se teh srečanj vsele ter so hvaležni vsem, ki to prirejajo, posebno še mladincem, ki po svojih močeh pomagajo popestriti srečanje z nekdanjimi sodelavci tovarne. Kaj se pa tudi na takem srečanju zgodi, vam naj pove tale moj resnični dogodek.

Ko sem prišel v obednico, sem obesil svoj plašč na neko okno. Ko je prišel tovariš Hlebec, je obesil svojega kar na mojega. No, kasneje sta dobila ta plašča še tretjega. To ne bi bilo nič posebnega, kaj ne? Pa je le bilo. Ko smo dobili po želji baterije, sem si tudi jaz izbral dve ali tri za svetilko, katere smo pred leti dobili v tovarni, da jih ne bi nosil v žepu obleke, sem jih zavil v prtiček in vtaknil v

plašč v domnevi, da so v pravem žepu. Pa niso bile, kar sem opazil šele na poti proti domu. Vidite, tudi to se lahko zgodi, pa še res je!

Prav lep pozdrav kolektivu ter vsem, ki poskrbe, da tudi drugi lahko berejo kaj izpod peresa upokojenca.

Vas pozdravlja Franjo Kristan

DEDEK MRAZ

Čeprav je minilo že več kot mesec dni, je prav, da omenimo letošnje praznovanje otrok, saj je Dedek Mraz obdaroval 320 otrok naših čelavcev ljubljanskega in šentviškega obrata in sicer tistih, ki še niso prekoračili 10 let starosti.

Letošnji Dedek Mraz je trenutek časa posvetil slehernemu otroku in da ne bi bilo nepotrebne nestrpnosti, je bilo obdarovanje v dveh skupinah in sicer ob 9. in 12. uri v Kinu Sloga. Pred obdaritvijo so si otroci ogledali igrico "Marjetica in zmaj". My

gibanje članstva

December:

Sprejeti v delovno razmerje:

ZOREC Vida, snažilka, za nedoločen čas, s 1.12.1976

IVANOVSKI Bojan, tehniški risar za določen čas 3.12.76

OBRENOVIĆ Radinka, delavka na režijskih delih za nedoločen čas 4.12.1976

VUKOVIĆ Krista, snažilka proizvodnih prostorov za nedoločen čas 13.12.1976

ROTAR Emica, delavka na vtiškanju negativne mase LR za nedoločen čas 28.12.1976

Prenehalo delovno razmerje:

GORŠEK Amalija, tehniški risar, 15.12.1976.

število zaposlenih

Proizvodni sektor

moških	68
žensk	134
Skupaj	202

Obrat Šentvid

moških	31
žensk	86
Skupaj	117

Skupne službe

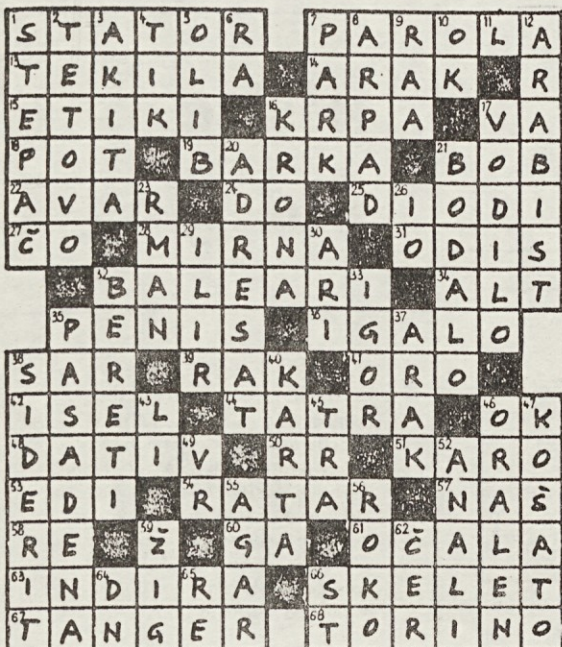
moških	59
žensk	54
Skupaj	113

Dne 31. decembra 1976 je bilo v tovarni ZMAJ zaposlenih 432 delavcev, od tega 158 moških in 274 žensk.

rojstni dan

V FEBRUARJU PRAZNUJEJO

Milan ŠTIH
Ivica GOVEDNIK
Salem OMERBAŠIČ
Vasva BEŠIČ
Dragica JOKIČ
Anton MRZEL
Jože LAVRIN
Rozalija SEDEJ
Marija ŠUL
Marijan MAYER
Franc ŠUŠTAR
Grozdana KNEŽEVIČ
Alojz GRABNAR
Staša LIPAR
Jožica KRISTAN
Frančiška ZAMAN
Lado ERBEŽNIK
Milena BREGAR
Bojan IVANOVSKI
Anton ŠALEJ
Jožica MESIČ
Janez REBERNIK
Zlatko PODRŽAJ
Ivan LIPOVEC
Ivanka DOVŠEK
Olga BOBNAR
Ivanka NOVAK
Cirila GRILJ
Marija GABROVEC
Ivanka ŠTEFANČIČ
Albina MIKLAVČIČ
Branko MAZI
Vera ŠALJA
Franc CERAR
Kerolina KLEMENČIČ
Jože ŠTEH
Andreja JERIN
Viktor ŠTIERN
Drago HOČEVAR
Alojzija ZADRAVEC
Frančiška BARLE
Jožefa MARKOVIČ
Marija POVHE
Mirko TISU
Vera BALANTIČ
Tilka LEMUT
Frančiška GORIŠEK
Olga ŠKRABEC
Roman HITTI

rešitev križanke

1977

MESEC	Število plačanih dni	DELOVNE SOBOTE					Skupaj
		1	2	3	4	5	
JANUAR	26	-	8	15	22	29	4
FEBRUAR	22	5	12	-	-	-	2
MAREC	24	-	-	-	-	-	0
APRIL	22	-	-	16	-	-	1
MAJ	22	-	-	-	-	-	0
JUNIJ	22	-	-	-	-	-	0
JULIJ	22	-	9	-	-	-	1
AVGUST	23	-	-	-	-	-	0
SEPTEMBER	23	-	10	-	-	-	1
OKTOBER	22	-	-	15	-	-	1
NOVEMBER	23	5	-	-	-	-	1
DECEMBER	23	3	-	-	-	-	1
SKUPAJ:		12					

OPOMBE:

1. Praznik 8. marec praznujemo v soboto 5. marca (dela prost in plačan dan)
2. Tretja sobota v mesecu juniju je solidarnostna po zakonu.
3. V mesecu oktobru je zadnja sobota delovna zaradi prostega ponedeljka 31. oktobra.
4. V mesecu novembru je tretja sobota delovna zaradi prostega ponedeljka 28. novembra.

opozarjamo!

NE ZAMERITE MI, ČE VAS OPOZORIM,
DA PRIŽIGANJE CIGARET IN
KAJENJE NI DOVOLJENO POVSOD
- RAZEN PRI NAS . . .

hvala vam...

Za letošnje novo leto je na naš naslov prispelo kar lepo število čestitk z novoletnimi željami, predvsem tudi od naših upokoјencev in ne nazadnje tudi od naše nekdanje sodelavke Dragice Sarkič iz Toronta v Kanadi.

Na tem mestu se vsem najlepše zahvaljujemo in upamo na trajne medsebojne vezi. Srečno!

Uredništvo

popravek

V zadnji številki glasila NAŠ GLAS je v sestavku z naslovom "Novi ključi stanovanj" bila imenovana tovarišica HRANIČ Marija v podatku, da je v letu 1976 prejela solidarnostno stanovanje. Tovarišici HRANIČ Mariji se za napačen podatek opravičujemo.

Uredništvo

pišite v naš glas

"NAŠ GLAS" izdaja mesečno v nakladi 550 izvodov delovna skupnost tovarne "ZMAJ" Ljubljana. Glasilo ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik: SMOLIČ Franc, urednik: Marijan MAYER. Tisk: Tiskarna KRESIJA, Ljubljana, Adamič-Lundrova nabrežje 2. Po pristojnem mnenju št. 421-1/73 opravičeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.